

[Sundhedsministeren]

januar 1993. Denne avancenedsættelse svarer til en prisnedsættelse på ca. 1,2 pct. i 1992 og yderligere 0,5 pct. i 1993. Nedsættelsen vil komme medicinforbrugerne, sygesikringen og medicinforbrugende offentlige institutioner til gode.

Det er regeringens klare opfattelse, at det vil være muligt fortsat at drive et fagligt og sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt apotekervæsen med den nødvendige rådgivning og information over for kunderne for de knap 1,6 mia. kr., som bruttoavancen i henhold til lovforslaget fastsættes til.

Lovforslaget foregriber ikke en stillingtagen til de modeller, der omhandles i redegørelsen om fremtidens apotekervæsen. Forslaget lægger derfor ikke op til en debat om apotekervæsenets opgaver.

Riishøj (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne skal jeg herved tillade mig at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om særlig støtte til en global miljøindsats.

(Beslutningsforslag nr. B 61).

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til forslaget, skal jeg anbefale det til Tingets velvillige behandling.

Rahbæk Møller (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne skal jeg hermed tillade mig at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ny produktion og jobskabelse i private virksomheder.

(Beslutningsforslag nr. B 62).

Jeg skal i øvrigt henvide til forslagets tekst og de bemærkninger, der ledsager det, og anbefale det til Tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:

Spm. nr. S 421

1) Til udenrigsministeren af:

Trøjborg (S):

»Hvad kan udenrigsministeren oplyse om Vestunionens (WEU) rolle i forbindelse med den humanitære aktion for nødstedte i Dubrovnik i november sidste år?«

Trøjborg (S):

Når jeg har stillet dette spørgsmål, skyldes det, at vi efter min opfattelse er i den situation, at udenrigsministerens fantasi er løbet af med ham. Det er sådan, at udenrigsministeren på Venstres kredsformandsmøde den 18. januar 1992 udtaler, at det, vi nu allerede har set, er, hvordan Vestunionen er blevet brugt til at løse opgaver som f.eks. beskyttelse og evakuering af civile fra det borgerkrigsramte Dubrovnik.

Jeg synes, det er lidt betænkeligt, at udenrigsministeren bruger en offentlig lejlighed til at give udtryk for nogle synspunkter, som efter min bedste opfattelse ikke er korrekte. Efter min bedste opfattelse er der her tale om, at der blev udført en aktion af visse af WEU-medlemsstaternes flådestyrker, og at der ikke var tale om en Vestunionsledet aktion.

Jeg vil selvfølgelig gerne bede ministeren bekræfte, at der netop ikke var tale om en Vestunionsaktion i dette tilfælde.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg kan berolige hr. Trøjborg med, at min fantasi bestemt ikke er løbet af med mig, og at hr. Trøjborgs mistanker derfor er ubegrundede.

Sagen er den, at situationen i Jugoslavien blev drøftet på et ministermøde i Vestunionen den 18. november 1991. Efter mødet blev der udsendt en erklæring om Jugoslavien, og i den erklæring hilser WEU-ministrene den støtte velkommen, som nogle WEU-lande yder til UNICEF's bestræbelser for at bistå jugoslaviske børn, herunder med deres eventuelle evakuering. Og så blev det i den forbindelse understreget, at – og jeg citerer: »WEU-lande er rede til at deltage i operationer med henblik på oprettelse af humanitære korridorer.«

Så skete der efterfølgende det, at Storbritannien, Frankrig og Italien, alle medlemmer af Vestunionen, sendte flådefartøjer til Adriaterhavet for at sikre de humanitære korridorer, igennem hvilke bl.a. de nødstedte fra Dubrovnik blev evakueret, og det forhold, at Vestunionslandenes assistance i forbindelse med evakueringen er direkte omtalt i et officielt Vestunionsdokument, viser klart, at Vestunionen her fungerede som det, man kan kalde en politisk paraply for flådeaktionen. Det er også givet, at den jugoslaviske forbundshærs respekt for flådefartøjerne har været påvirket af,

[Udenrigsministeren]

at der netop var tale om flådefartøjer fra tre WEU-lande, der netop agerede under en fælles WEU-paraply.

Trøjborg (S):

Giver udenrigsministeren ikke lige præcis den forkerte drejning i fremstillingen af sagen? Er situationen ikke den – og det vil jeg bede udenrigsministeren bekræfte – at her var der tale om en aktion, der allerede var i gang? Og mon ikke det er derfor, at WEU's generalsekretær, Willem van Eekelen, til Politiken den 18. januar 1992 kan sige, at »aktionen blev efter vores opfattelse ikke foretaget af Vestunionen, men af tre af vore medlemmer«?

Det, der er tale om, er altså ikke, som udenrigsministeren postulerer i sin pressemeddelelse fra kredsformandsmødet i Venstre, en WEU-ledet aktion, en WEU-koordineret aktion, en aktion, hvor flådestyrkerne er under WEU-kommando, men netop at WEU her har udfyldt sin rolle som papirtiger, diskussionsforum, efter at nogle lande har taget initiativ til aktionen.

Hans Hækkerup (S):

Udenrigsministeren er jo en kender af sit område, og derfor undrer det mig også, at udenrigsministeren netop i en sådan sag udtrykker sig så utrolig upræcist. Det kunne næsten ligne en tanke.

Når udenrigsministeren læser op fra erklæringen fra ministermødet, understreger han jo også selv, at der står »WEU-lande«, og der er jo lige netop en helt afgørende forskel på, om der er tale om en WEU-ledet aktion, eller om det er WEU-landene, der hver for sig foretager sig noget i området. Så jeg mener, at udenrigsministeren taler mod bedre vidende, når han således forsøger at forvride sprogbroen i ministerrådserklæringen.

Jørgen Estrup (RV):

Man kan godt blive lidt forbløffet over, at udenrigsministeren kommer så galt af sted på dette område – så galt af sted, at WEU's generalsekretær altså er nødt til at dementere – men jeg synes ikke, det er det, der skal være afgørende for vores vurdering af denne sag. Derfor synes jeg egentlig, udenrigsministeren nu har mulighed for over for offentligheden at præsentere et bedre og mere dækkende eksempel

på sådanne humanitære aktioner. Så det vil jeg da efterlyse.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Nu vil jeg først lige minde hr. Trøjborg og hr. Jørgen Estrup om, at Politiken i den artikel, de har læst, citerer van Eekelens sekretær. Jeg ved ikke, om man efterfølgende har forsøgt at få præciseret hos van Eekelen selv, hvad han egentlig har ment.

Men det, jeg bygger min fortolkning på, er, hvad jeg har fået oplyst af formanden for Vestunionens ministerråd, nemlig den tyske udenrigsminister, Hans-Dietrich Genscher. Og hans vurdering af, hvad der lå i beslutningen på Vestunionsministermødet, er præcis den, jeg har givet udtryk for, nemlig at der har været tale om, at man etablerer en politisk paraply. Det sagde han allerede ved det pressemøde, der var efter Vestunionsmødet, hvor han sagde, at de praktiske forholdsregler, der skal tages, er noget, der skal afgøres i samarbejdet i Den Vesteuropæiske Union.

Det er altså en kendsgerning, at der har været tale om skibe fra Vestunionen, at det er omtalt i erklæringen fra Vestunionsmødet, og at der dermed er etableret en politisk paraply. Jeg har på intet tidspunkt sagt, at det var under en WEU-kommando, for de tre spørgere ved, lige så vel som jeg ved, at sådan noget eksisterer ikke i denne sag. Men der var tale om en politisk koordination, om etablering af en politisk paraply.

Og det er det, der har været min pointe og fortsat er min pointe: Vestunionen, som ganske vist i fortiden kan siges at have været en tom skal, er det ikke længere. Den er ved at udvikle sig til et forum, som man altså også anvender, når der skal foretages humanitære støtteaktioner, som tilfældet var i Dubrovnik, hvor tilstedeværelsen af flådefartøjer fra tre lande fik ekstra vægt, fordi det foregik under en politisk paraply etableret på et Vestunionsmøde under forsæde af den tyske udenrigsminister, hvis brev til mig herom i dag jeg meget gerne skal delagtiggøre de spørgende medlemmer i.

Trøjborg (S):

Jeg er naturligvis bekendt med, at udenrigsministeren har meget travlt med at få Danmark meldt ind i endnu en militær alliance – mens

[Trøjborg]

fjenden er væk. Det er ikke et synspunkt, Socialdemokratiet deler.

Men jeg mener faktisk, det grænser til det utroværdige, når udenrigsministeren siger, at der her er tale om, at WEU har udfyldt en rolle, der er mere end en tom skal. Udenrigsministeren siger til Politiken den 18. januar i år, at man – altså WEU – meddelte jugoslaverne, at hvis de skød på de skibe, der transporterede flygtninge ud, ville de blive blæst væk fra overfladen. Ikke af et italiensk skib, ikke af et fransk skib, men af et Vestunionsskib.

Jeg mener faktisk, at det, jeg har hørt udenrigsministeren sige her, er, at det var der ikke tale om. Der var tale om, at man bakkede en aktion op, som nogle lande allerede havde iværksat, og der er jo langtfra tale om, at det kan begrunde de udtalelser, som udenrigsministeren er kommet med, og som jeg har refereret her. Og jeg mener, at det er utroværdigt at fremstille sagen på den måde, som udenrigsministeren har fremstillet den på i Politiken den 18. januar 1992.

Jørgen Estrup (RV):

Det forekommer mig ikke at være det stærkeste forsvar, jeg har hørt fra udenrigsministerens side, at henvise til, at det muligvis var en sekretær, som ikke helt havde forstået, hvad sagen drejede sig om. Jeg synes måske, det var lidt af en ringeagtstryng. Så mon ikke vi i stedet skulle bede udenrigsministeren, sådan som jeg gjorde i mit første indlæg, komme med egentlige eksempler på sådanne humanitære aktioner. Nu har vi altså fået sådan et lidt mærkeligt ikkeeksisterende eksempel.

Realiteten er vel, hr. udenrigsminister, at der findes ikke andre eksempler på humanitære aktioner, hvor Vestunionen eller noget lignende har været indblandet.

Hans Hækkerup (S):

Udenrigsministeren er jo ekspert i at indhente politiske udtalelser i udlandet, når det passer ind i hans kram, og jeg forstår altså også, at der til denne lejlighed er indhentet en. Vi har som bekendt kun referatet fra WEU-ministtermødet at holde os til, og dér tales udtrykkeligt om WEU-landene.

Ministeren har selvfølgelig ret, når han siger, at der alene er tale om en politisk paraply. Men til gengæld mener jeg, at ministeren i det

citater, han er kommet med i forhold til Politiken, udtrykkelig taler om militære aktioner. Og derfor undrer det mig, at ministeren altså det ene øjeblik mener, at der er tale om noget rent politisk i WEU, og på den anden side mener, at der er tale om meget stærke styrker, som kan blæse en eventuel modstand væk fra overfladen. Kan ministeren forklare det paradoks?

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg tror, at hr. Hans Hækkerups forsøg på ordkløveri vil tiltale hans velkendte humoristiske sans, når han efterfølgende ser afskriften.

Til hr. Jørgen Estrup må jeg sige, at der ikke lå noget nedsættende i at gøre opmærksom på, at det var van Eekelens sekretær, der var citeret. Jeg korrigerede bare den forkerte oplysning, hr. Jørgen Estrup gav som led i sit spørgsmål. Det var ikke van Eekelen, der udtalte sig, det var van Eekelens sekretær, og når nu vi interesserer os så meget for detaljer, så er jeg sikker på, spørgerne også gerne vil være helt korrekte i deres formuleringer.

Så må jeg sige til hr. Trøjborg, at det jo er tydeligt, hvad denne øvelse går ud på: det er at understøtte hans partiformands forsøg på at nedgøre betydningen af Vestunionen. Jeg har så forsøgt her at uddybe det, jeg tidligere har sagt til Politiken, hvor jeg var fuldstændig korrekt citeret, og det har jeg bl.a. gjort ved at henvise til erklæringen fra Vestunionen. Jeg har jo i første omgang heller ikke andet at holde mig til, da jeg af velkendte grunde er forhindret i at deltage i Vestunionens møder. Men af denne erklæring fremgår det jo klart, at ministrene stærkt støtter de anstrengelser, som medlemslande gør, og deri ligger en politisk melding om, at det altså er en fælles Vestunion, der står solidarisk bag den militære indsats, nogle har gjort for at forsøge at redde nogle mennesker ud af Dubrovnik.

Jeg har så efterfølgende undersøgt, igen for at hjælpe de spørgende til at få så klart et svar på de spørgsmål, de har stillet, som muligt, om det er en vurdering, der deles af formanden for Vestunionens ministerråd, den tyske udenrigsminister. Det er altså tilfældet, og derfor er jeg glad for at have kunnet give så præcise og fyldestgørende svar.

Jeg håber, det herefter står klart for spørgerne, at Vestunionen allerede i dag spiller en betydelig rolle, der i parentes bemærket vil blive større i fremtiden.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 422

2) Til udenrigsministeren af:

Trøjborg (S):

»Kan udenrigsministeren oplyse, om Vestunionen (WEU) på sit møde den 18. november 1991 besluttede en fælles koordineret militær indsats i Jugoslavien?«

Trøjborg (S):

Det er netop en fortsættelse af diskussionen, og spørgsmålet kan være en forlængelse af den.

Udenrigsministeren afsluttede med at sige, at der gøres forsøg på at nedgøre Vestunionen. Det forsøg, som vi prøver at gøre her, er at få opklaret, hvad der er det reelle indhold i Vestunionens beslutninger på mødet den 18. november 1991 i Bonn. Og det reelle indhold er vel netop ikke, som udenrigsministeren har sagt det, at der her var tale om, at Vestunionen blev brugt til at løse opgaver, men at Vestunionen netop blev brugt til at være en slags papirtiger, hvor man efterrationaliserer og dermed siger, at det er da en ganske fin indsats, andre lande har påtaget sig, og den vil vi gerne støtte.

Sådan en erklæring kunne man have fået i mange andre fora; sådan en erklæring kunne man givetvis også have fået i EF's politiske samarbejde.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg tror nu, at hvis vi i EF's politiske samarbejde var kommet med den slags udtalelser om, hvad medlemslandene agtede at gøre militært, så ville hr. Trøjborg og hans parti have reageret ret så negativt. Det er jo derfor, den drøftelse finder sted i Vestunionen, og det er derfor, Vestunionen udsender sin erklæring, hvori man siger – jeg citerer, og det er min egen oversættelse på stedet:

»Vestunionslande er rede til at deltage i operationer med henblik på at etablere humanitære korridorer. Ministrene udtrykte deres stærke støtte til de anstrengelser, som tre Vestunionslande gør for at skabe fredsbevarende operationer i Jugoslavien.«

Jamen når man siger det i en organisation som Vestunionen og sender denne erklæring ud bagefter, så er det jo netop etablering af en

politisk paraply over den aktion, som nogle lande foretager. Det er jo karakteristisk for den måde, Vestunionen arbejder på, at man ikke tvinger medlemslandene til at være med til bestemte militære operationer, men som vi kommer ind på det i det næste spørgsmål, sikrer man en koordination, hvor det er ønskeligt og nødvendigt, og så sikrer man en politisk fælles optræden, som netop er et stærkt politisk signal det sted, hvor man opererer.

I dette tilfælde var signalet til Jugoslavien altså, at her kommer engelske, franske og tyske skibe og redder nogle børn ud af Dubrovnik, men de gør det under en politisk paraply fra Vestunionen, dvs. det er Vestunionen som sådan, man risikerer at lægge sig ud med, hvis man forsøger at lægge de skibe hindringer i vejen. Og det er da i virkeligheden – kan vi ikke blive enige om det? – en såre fortjenstfuld og fortrinlig indsats, som vi da ville have været med i, hvis vi havde været medlem og havde haft mulighed for det. Vi ville have støttet det, og det er jeg sikker på at et meget stort flertal her i Folketinget ville have gjort.

Netop dette, at signalet altså kom fra en samlet Vestunion, er også et centralt punkt i det brev, jeg har fået fra hr. Genscher, og som jeg glæder mig til at give hr. Trøjborg efter spørgetiden.

Trøjborg (S):

Jeg mener, udenrigsministerens svar netop bekræfter, at der her er tale om, at man efterfølgende har besluttet at udtale en støtte. Man skal jo foretage sig noget, når man nu har sådan et forum, og dermed har man brugt det til at udtale sin støtte til en aktion, som visse medlemslande deltager i, en støtte til en aktion af humanitær karakter.

Men jeg mener netop, diskussionen beviser, at udenrigsministeren ikke har ret, når han siger, at her er der lagt en WEU-kølle, og her er der trussel fra Vestunionen om, at de jugoslaviske skibe vil blive blæst væk fra overfladen.

Det er en ganske anderledes udlægning, Hans-Dietrich Genscher har, der jo netop understreger, at de informationer, han har fået, er, at de lande, der er repræsenteret, ikke vil bruge væbnet magt, medmindre de bliver angrebet.

Det synes jeg er helt naturligt, men jeg synes også, at det helt klart understreger, at sagen

[Trøjborg]

her er blevet brugt i et forsøg på at puste Vestunionen op til et forum, som det ikke er, netop da det ikke er et forum, der koordinerer noget som helst. Der er ikke nogen som helst WEU-kommando her. Der er alene tale om – som van Eekelen via sin sekretær understreger – at det er en aktion, visse medlemslande har iværksat, og det synes man så er fornuftigt.

Hans Hækkerup (S):

Udenrigsministeren er jo så dygtig til at indhente udtalelser, og vi er selvfølgelig glade for at få Hans-Dietrich Genschers fortolkning af den udtalelse, som kom fra ministermødet, men alligevel kan man jo ikke frigøre sig fra den fornemmelse, at udenrigsministeren har været lidt selektiv i indhentningen af udtalelser. Det havde måske været meget mere nærliggende – eller rettere: det havde været meget mere nærliggende – i stedet at spørge den, der er den direkte part, nemlig van Eekelen, som jo har udtalt sig i denne sag; det ville have været ulige mere interessant, og derfor undrer det mig, og derfor vil jeg spørge: Hvad er udenrigsministerens begrundelse for, at han har spurgt kun Genscher og ikke van Eekelen, som jo faktisk er den, der ellers har udtalt sig i denne sag?

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg må gentage til hr. Hans Hækkerup, at generalsekretær van Eekelen har ikke udtalt sig; det har hans sekretær. Og hvad er mere naturligt end at gå til hovedet? Jeg vil jo gerne være så hjælpsom som muligt over for de videbegærlige medlemmer, så jeg er gået til hovedet, til formanden for Vestunionens ministerråd, og jeg er lidt overrasket over, at man altså ikke hører efter, hvad jeg siger. Jeg har hidtil troet, at Socialdemokratiets formand var det eneste menneske i Europa, der ikke troede, at Vestunionen havde nogen betydning. Nu hører jeg, at hans to trofaste drabanter kører videre i det samme spor, og det bringer jo mindelser om den gamle Venstremand, der i sin tid sagde: »Hvis det er fakta, så benægter a fakta.« Det er et forhold til virkeligheden, som Venstre for længst har forladt, men som altså trives i bedste velgående i dagens Socialdemokrati.

Det er en kendsgerning, at uanset om nogen var begyndt at sende skibe til Dubrovnik før

mødet den 18. november 1991 og andre så gjorde det senere, så leveres der på mødet den 18. november med udtalelsen her belæg for at sige: Nu handler vi under en fælles Vestunionsparaply. Naturligvis vil man kun skyde i det øjeblik, man bliver angrebet, det siger sig selv; det er da kun det, man gør i en humanitær indsats, så det ligger i sagens natur. Men det er en kendsgerning, mine herrer, at fra den 18. november var der etableret en fælles politisk Vestunionsparaply, hvorved Vestunionen dels løste en påtrængende humanitær opgave og dels forstærkede det billede, der er ved at danne sig af Vestunionen som en politisk betydningsfuld brik i den nye europæiske sikkerhedspolitiske arkitektur.

Trøjborg (S):

Udenrigsministeren sætter spørgsmålstegn ved van Eekelens udtalelser, fordi de er givet via en sekretær til Politiken, men kan udenrigsministeren ikke bekræfte, at de informationer og de oplysninger, van Eekelen giver Politiken, er korrekte, nemlig at »aktionen blev efter vores« – Den Vesteuropæiske Unions – »opfattelse ikke foretaget af Unionen, men af tre af vore medlemslande«?

Svend Auken (S):

Nu har udenrigsministeren to eller tre gange på sin vindende og indtagende polemiske facon forsøgt at inddrage mig i diskussionen. Jeg vil gerne sige, at jeg ønsker ikke at polemisere med udenrigsministeren. Jeg kan kun konstatere, at han i hvert fald ikke er i stand til at referere mine synspunkter korrekt.

Men jeg har et spørgsmål til udenrigsministeren: Er det ikke rigtigt, at denne aktion var blevet iværksat af de tre pågældende lande, uanset hvad der var blevet besluttet i WEU's ministerråd? Er det ikke rigtigt, at den simpelt hen var blevet iværksat uden forudgående konsultation, uden forudgående beslutning, og at den efterfølgende blev diskuteret og, om man vil, godkendt eller understøttet af de andre medlemslande af WEU? Og er det derfor ikke rigtigt, som hr. Trøjborg har sagt det, at WEU indtil videre – det kan jo meget vel ændre sig i fremtiden – har fungeret som et diskussionsforum, et sted, hvor man tog beslutninger, andre havde truffet, til efterretning, måske forsøgte en efterfølgende koordinering,

[Svend Auken]

men har været et organ, der i hvert fald indtil videre ikke har haft den store betydning?

Hans Hækkerup (S):

Jeg vil blot bede udenrigsministeren bekræfte klart og tydeligt, at WEU ingen militær eller koordinerende rolle havde i forbindelse med den humanitære undsætning af Dubrovnik. Det kan besvares med et ja eller nej.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg er altid parat til at lade mig belære af hr. Svend Auken i referat af andres synspunkter.

Når hr. Svend Auken så spørger, om denne aktion ikke var blevet iværksat af de tre lande, uanset hvad man havde diskuteret i WEU – ja, det kan jeg jo ikke vide. Det vil jeg da tro, sandsynligvis. Jeg kan da også bekræfte, at de tre lande fungerede uden fælles militær kommando. Men det, der er min pointe, og som jeg nu gentager for tiende gang, tror jeg, er, at Vestunionen leverede den politiske paraply.

Det er derfor, der i det brev fra hr. Genscher, som hr. Trøjborg nok skal få om lidt, står til sidst: Jeg deler din opfattelse, at den kendsgerning, at disse skibe kom fra WEU-lande, er noget, der har gjort sit indtryk på den jugoslaviske folkehær.

Det er det, der er pointen i det: I stedet for, at tre lande har optrådt som tre lande, der gik ind og gjorde en indsats, var det altså lande, der optrådte i den sammenhæng, at Vestunionen havde givet en politisk paraply. Og det er vel igen noget, der set ud fra et dansk synspunkt er efterstræbelsesværdigt. I stedet for, at store magter, der tilfældigvis har lyst til at gribe ind i en situation, gør det, så er det noget, man vedtager i fællesskab, og det er noget, man støtter i fællesskab. Det burde vi som et lille land være særlig interesseret i, således at flest mulige af den slags operationer i fremtiden bliver udført i et fællesskab og ikke af store lande, der tilfældigt er der.

Vi skulle meget nødig tilbage til den situation, at det er de store europæiske magter, der selv og uden at diskutere det med andre griber ind i den slags situationer.

Svend Auken (S):

Jeg er glad for, at udenrigsministeren besvarede mit spørgsmål klart og sagde, at den pågældende aktion var blevet iværksat uden for-

udgående beslutning i WEU. Derfor undrer den sidste del af svaret mig, hvor udenrigsministeren gør gældende, at vi må være interesserede i, at den slags aktioner vedtages i fællesskab, frem for at det er enkelte store lande, europæiske stormagter, der foretager sig noget isoleret. For var det ikke netop det, der skete? Det var, at englænderne, at franskmændene, at italienerne foretog sig noget på egen hånd og bagefter fik understøttelsen af det i Den Vesteuropæiske Union. Det er mit ene spørgsmål.

Det andet er: Jeg tror, udenrigsministeren har ret i, at vi er interesseret i, at den slags afgørelser træffes i fælles fora. Men hvorfor ikke bruge De Forenede Nationer eller, som udenrigsministeren selv er inde på, styrke CSCE-processen, så det i egentlig forstand er en international kollektiv sikkerhedsorganisation, der træffer afgørelsen, og ikke en militæralliance?

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Ja, nu smuttede den altså for hr. Svend Auken, for det, han refererede mig for, det var ikke det, jeg sagde. Jeg bekræftede nemlig ikke klart. Jeg sagde: Det kan jeg ikke vide, men det vil jeg da tro. Det er ikke en klar bekræftelse.

Men når så vi siger: Jamen hvorfor ikke lade FN eller CSCE tage sig af det her, må jeg sige under indtryk af det seneste CSCE-møde, jeg var til i sidste uge, hvor vi nu er oppe på 48 medlemmer og 2 observatører, at vi altså endnu ikke har modnet den organisation til at løse de opgaver, som også jeg håber den kan komme til at løse i fremtiden. Det er derfor, der er sket det i sagen Jugoslavien, at CSCE har bemyndiget EF til at foretage sig noget i den sag. EF har så ikke, bevares, kunnet løse den opgave fuldt ud – det er muligvis en umulig opgave – men EF har dog kunnet gøre noget. Og det, der jo nu skal til at være den forsvarspolitiske arm i EF, nemlig Vestunionen, har altså helt konkret etableret en politisk paraply over en flådeaktion, som ellers ville have stået og blafret alene som noget, en række medlemslande havde lavet.

Dette er kendsgerningerne. Hvor i alverden vil man hen med at benægte dem i stedet for at glæde sig over, at det er foregået på den måde, i stedet for, at det har været enkeltstående indsatser? Hvad er egentlig ideen med at prøve at benægte fakta?

Jørgen Estrup (RV):

Udenrigsministeren snakker meget om, at Vestunionen har optrådt som en politisk paraply. Paraplyer kan jo bruges til mange ting, men hvis man først slår dem op, når det *har* regnet, er de som bekendt ikke så meget værd.

Derfor synes jeg også, det ville være interessant, hvis udenrigsministeren nu ville følge op på sin gentagne – mange gange gentagne – påstand om, at generalsekretæren for WEU ikke har udtalt sig i denne sag. Jeg synes, at Folkeetinget nu må have et rimeligt krav på, at udenrigsministeren får undersøgt, om sekretæren har overtrådt sine beføjelser og dermed jo kastet et noget besynderligt lys over WEU som organisation eller der er tale om, at den pågældende sekretær faktisk har udtalt sig i overensstemmelse med generalsekretæren.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg vil gerne sige til hr. Jørgen Estrup, at jeg er flintrende ligeglad med, hvad en embedsmand siger om sådan et spørgsmål. Det er en politisk bedømmelse, vi skal foretage. Derfor er jeg gået til den politiske leder p.t., nemlig Vestunionsministerrådets formand. Det er dér, man får en politisk bedømmelse, det er ikke hos en embedsmand. Jeg er flintrende ligeglad med, om hans sekretær har citeret ham korrekt eller ej. Det er den politiske bedømmelse, der er den væsentlige, og den politiske bedømmelse fremgår allerede klart af udtalelsen, som er udsendt efter Vestunionsminister mødet, og fremgår klart af den pressekonference, som blev holdt, ikke af en embedsmand, men af formanden for ministerrådet. Det er jo sådan, man arbejder.

Og det med at slå en paraply op *efter*, at det har regnet! Den aktion, der blev foretaget for at støtte UNICEF's evakuering fra Dubrovnik, var ikke afsluttet den 18., da man holdt det møde, og derfor var det så vigtigt, at Vestunionen med sin udtalelse lagde sin politiske paraply hen over den aktion, der blev foretaget. Hr. Jørgen Estrup vil kende mange eksempler på, at det er gavnligt i international politik, at nogle lande handler som led i et fællesskab frem for at handle selvstændigt – igen et synspunkt, som vi fra dansk side normalt plejer at støtte.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 423**3) Til udenrigsministeren af:****Trøjborg (S):**

»Kan udenrigsministeren oplyse, om Vestunionen (WEU) har koordineret nogen indsats i Mellemøsten, eller om det er overladt til et medlemsland eller en koalitionsleder at lede aktionen?«

Trøjborg (S):

Nu får udenrigsministeren lejlighed til at svare på, om der er andre eksempler på, at partigeren – den tomme skal, Vestunionen – har løst nogle opgaver, som udenrigsministeren bliver ved med at udtrykke det.

Vi er meget spændte på at høre, om der også i dette tilfælde, altså andre Mellemøstenaktioner, er tale om, at Vestunionen har været den tomme skal, hvor man har diskuteret og bekræftet aktioner, som enkeltlande har stået for.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Ja, det får jeg lejlighed til, og hvor er jeg glad for, at hr. Trøjborg stiller mig det spørgsmål. Hr. Trøjborg spørger, om jeg kan oplyse, om Vestunionen har koordineret nogen indsats i Mellemøsten. Hertil kan jeg svare: Ja, det kan jeg bekræfte, det har Vestunionen.

Det første eksempel på, at Vestunionen optrådte aktivt i en fælles udadvendt rolle, var koordinationen af visse Vestunionslandes deltagelse i en ministrygningsoperation i Golfen i 1987-88. Det drejede sig om Belgien, Frankrig, Holland, Italien og Storbritannien.

I oktober 1987 blev der på britisk initiativ oprettet uformelle koordinerende Vestunionsorganer, som skulle varetage operationens ledelse på henholdsvis politisk niveau, nationalt flådestabsniveau og mellem cheferne til søs.

Næste gang var efter Iraks besættelse af Kuwait i august 1990, hvor Vestunionslandene enedes om nøje at koordinere deres flådeindsats i Golfen med henblik på overholdelse af FN's sanktioner.

Vestunionslandene nedsatte en ad hoc-styringsgruppe, der blev ledet af formandskabet og Vestunionens generalsekretær, og med deltagelse fra medlemslandenes udenrigsministerier og forsvarsministerier. Desuden blev der nedsat koordinationsgrupper på militært ope-

[Udenrigsministeren]

rationelt niveau såvel mellem hovedstæderne som i selve operationsområdet.

På Vestunionsministermødet i Paris den 17. januar 1991 blev det besluttet, at koordinationen også skulle omfatte især logistisk støtte til land- og flystyrker fra de lande, der havde sådanne styrker i området, og det drejede sig om Frankrig, Italien og Storbritannien.

Det har i begge tilfælde været den almindelige forståelse blandt Vestunionens medlemslande, at aktiv deltagelse i de fælles operationer var frivillig. Derfor er det kun en del af medlemslandene, der har været med i de to operationer med militære enheder. Men det er også værd at bemærke, at langt den mest omfattende af de to hidtidige fælles Vestunionsoperationer foregik som led i en aktion, der var ledet af FN.

Jeg kan endelig oplyse, at Vestunionslandene på det uformelle ministermøde, de havde i Luxembourg den 8. april sidste år, besluttede at koordinere deres bistand til den irakiske civilbefolkning, især den kurdiske befolkningsdel, der var offer for det irakiske styres undertrykkelse.

Tak for spørgsmålet!

Trøjborg (S):

Jeg må fortolke det sådan, at det hermed er bekræftet, at Vestunionen netop ikke er det, som udenrigsministeren gerne vil gøre den til – en militær alliance, der kan koordinere militære aktioner – men at der netop i alle tilfældene har været tale om, at der har været aktioner, der er ledet af, koordineret af, nogle lande, som har været aktive i området, at WEU så principielt har bakket aktionerne op, og at der er tale om, at FN har ledet nogle af aktionerne.

Det er dermed endnu en gang bekræftet, at den fortolkning, udenrigsministeren har af, at Vestunionen allerede i dag udgør en militær kølle, en militær arm, mere er udtryk for udenrigsministerens fantasi end udtryk for realiteterne i forbindelse med de aktioner, der er omtalt her.

Hans Hækkerup (S):

Udenrigsministeren omtalte nogle af de aktioner, hvor udenrigsministeren mener at WEU har spillet en vigtig koordinerende rolle. Regeringens Sikkerheds- og Nedrustningspolitiske Udvalg har udsendt en publikation, der

hedder WEU, Den Vesteuropæiske Union, og jeg har gjort mig den ulejlighed at læse, hvad der skrives netop om den første koordination i Golfen. Konklusionen i publikationen er:

»Udviklingen skulle dog vise, at der kun var begrænset vilje blandt WEU-landene til at gennemføre et snævrere samarbejde omkring operationens afvikling. Eksempelvis var det igennem en periode ikke muligt at udarbejde en instruktion om gensidig hjælp, såfremt fartøjer fra et andet WEU-land kom i knibe.«

Jeg mener, at dette citat i sig selv ikke er noget klart eksempel på, at WEU er lykkedes særlig godt i sin koordination.

Med hensyn til den anden aktion i Golfen kan jeg henvise til det kommuniké, som WEU vedtog, og hvoraf det fremgår, at det, man faktisk gjorde, var, at man i området sætter en koordination op i kraft af, at man har en forbindelsesofficer fra hvert land. Vil udenrigsministeren kalde det en militær koordination?

Gade (SF):

Jeg synes, det udvikler sig til en diskussion om, at det er godt, at vi har en militær arm; det kan jeg ikke forstå. Jeg troede, der var et flertal, der mente, at vi var imod, at der skulle udvikles en militær arm i relation til Vestunionen.

Så har man overværet udenrigsministerens særegne reklamekampagne for denne militære arm og hans forsøg på at bevise, at det er en tom skal. Jeg synes ikke, det er interessant, om det er en tom skal. Derfor vil jeg spørge udenrigsministeren, hvordan udenrigsministeren – ud fra udenrigsministerens grundsyn om, at vi skal have en stærk militær arm i Vestunionen – vurderer det traktatudkast til europæisk union, som sammenkobler Vestunionen og EF's beslutningsproces. Jeg vil gerne høre udenrigsministerens vurdering af, hvordan den traktat, vi om nogle måneder skal stemme om, forholder sig til Vestunionen. Bliver den tomme skal stærkere? Og får vi i realiteten en militær arm i den forbindelse?

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Det er et stort spørgsmål. Jeg må sige til hr. Gade, at det, jeg har bestræbt mig for, har været at beskrive virkeligheden, som den er. Det mener jeg i almindelighed er det mest hæderlige.

[Udenrigsministeren]

Hvad angår traktaten, som vi skal tage stilling til, vil jeg gerne fastholde det helt centrale, at den forpligter os på ingen måde til at deltage i noget af det, der er undervejs nu. Når vi stemmer ja den 2. juni, har vi ikke dermed forpligtet os til hverken at blive medlem af Vestunionen eller at give Vestunionen en præcist defineret rolle.

Det, jeg bare gør, er, at jeg prøver at forklare de få – der som enegængere i hele Europa ikke tror, at Vestunionen betyder noget eller kommer til at betyde noget – at det svarer ikke til virkeligheden. Jeg littede opmærksomt til hr. Hans Hækkerups citat, og det, jeg fik ud af det, var, at man dér helt korrekt beskriver, at der var store vanskeligheder med at få den koordination i stand, men den kom i stand, jf. det, jeg beskrev i mit første svar – den kom i stand – men vist var det svært.

Og jeg vil også sige til hr. Trøjborg, at det er fuldstændig rigtigt, at Vestunionen hidtil ikke har spillet nogen afgørende rolle. Men i nogle konkrete situationer, og det er dem, jeg har trukket frem her, har den spillet en rolle, og det fortæller os noget om, hvad det er, den vil komme til at beskæftige sig med i fremtiden, og dermed er den ikke i dag en tom skal og vil specielt ikke være det i fremtiden; det er det, vi skal tage stilling til. Skal vi være med i den udvikling, eller skal vi ikke? Som led i diskussionen om det spørgsmål har jeg fundet det væsentligt at trække frem, at i virkeligheden, set ud fra traditionelle danske synspunkter, er det noget positivt, det, der sker, nemlig at man her inden for en fælles politisk ramme kan løse bl.a. nogle humanitære opgaver. Det synes jeg egentlig man skulle glæde sig over i stedet for at være sur og prøve at bortforklare det hele tiden.

Gade (SF):

Jeg synes, udenrigsministeren var så underlig bovlam i sit svar til mig. Det var, som om begejstringen for Vestunionen, som ellers strålede ud af de tidligere svar, forsvandt lidt her.

Der er måske nogle politiske grunde til, at udenrigsministeren ikke vil svare klart på spørgsmålet, men for en sikkerheds skyld vil jeg spørge en gang til: Er det sådan, at udenrigsministeren – som brænder for, at Danmark melder sig ind i Vestunionen – med den traktat, der ligger på bordet, har fået en bedre

chance for, at Danmark kommer med i en sammenkobling mellem EF og Vestunionen, og at vi dermed er med til at give mulighed for, at Vestunionen ikke bare bliver en tom skal, men bliver stærkere? Er det det, der er realiteten i det forslag, vi skal tage stilling til om nogle måneder?

Jørgen Estrup (RV):

Det er klart, at der er meget polemik fra udenrigsministerens og fra vores side i en debat som denne, det vil jeg ikke bestride.

Men jeg synes, den tjener et fornuftigt formål i og med, at den også kan bruges til at afklare, hvad der er facts i denne sag. Det er nyttigt at få sat udenrigsministerens version af den militære koordination over for de ting, som hr. Hans Hækkerup kan citere, og jeg tror måske, det ville være nyttigt, at vi fulgte denne sag op i Det Sikkerhedspolitiske Udvalg i Folketinget og fik en klarere redegørelse.

Det ville i den forbindelse også være nyttigt – når udenrigsministeren nu igen nævner de humanitære aktioner – at vi fik klarlagt, hvad der egentlig skete i forbindelse med Dubrovnik. Og jeg vil også bede udenrigsministeren svare på, hvad van Eekelen egentlig har sagt.

Hans Hækkerup (S):

Jeg synes absolut, det er en god idé at få foretaget en grundigere gennemgang af, hvad det egentlig er, WEU rent faktisk har koordineret. På baggrund af de svar, ministeren har givet her, føler jeg ikke, at der er blevet kastet stor klarhed over det. Er sandheden ikke, at WEU krampagtigt har forsøgt at spille en eller anden rolle, og at det faktisk hver gang er blevet til meget, meget lidt? Der har allerhøjest været tale om en eller anden form for politisk koordinering, men når man kom ned til den faktiske militære koordination, er det foregået på anden måde.

Jeg tænker også på det tredje eksempel, som ministeren nævnte, nemlig koordinationen i forhold til de WEU-lande, der deltog i det kurdiske område. Er sandheden ikke også her, at det ikke var WEU, men at man tværtimod bad WEU-formandskabslandet Frankrig om at koordinere den aktion, og at der altså heller ikke her var tale om nogen WEU-koordination i militær forstand?

Trøjborg (S):

Udenrigsministeren har fuldstændig ret, når han i sit svar siger, at man ikke kan vide, hvad der sker i fremtiden, hvordan de forskellige alliancer vil udvikle sig i fremtiden.

Men jeg mener netop, at de svar, vi har fået, viser, at Vestunionen ikke har løst nogen opgaver, hvor Vestunionen har koordineret nogen militær indsats. Og dér er der et problem med troværdigheden.

Jeg mener imidlertid, det er vigtigt at understrege i debatten, at de opgaver, der er løst succesfuldt, er løst af andre organer. De er løst af FN, og til nød har EF også kunnet gå ind.

Men de militære alliancer har ikke kunnet løse nogen af de konflikter, som vi har talt om i dag, og slet ikke i Jugoslavien.

Så siger udenrigsministeren, at det er vældig positivt, at man her har en alliance, hvor man i fællesskab beslutter osv., at man har indflydelse på, hvad landene foretager sig. Men er det ikke netop det, der er blevet bekræftet i debatten i dag, at man her har muligheden for at komme under et kollektivt pres og efterfølgende acceptere store landes militære engagement i forskellige af de indsatsområder, som vi har talt om i debatten?

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg tror, at det vil være meget svært for mig at komme meget nærmere en beskrivelse af det rent praktiske samarbejde, end jeg allerede er kommet i de svar, jeg har givet. Det skyldes, at for at vide, præcis hvad det er, der foregår, og hvilken værdi det har, så skal man altså sidde med ved mødet – ikke bare når udenrigsministrene mødes, men når forsvarsministrene mødes, når de militære chefer mødes. Det er dér, de sidder og snakker om tingene og koordinerer det, og dér har vi som bekendt ikke mulighed for at sidde med ved bordet.

Jeg har ikke prøvet at blæse betydningen op hidtil. Jeg er fuldt opmærksom på de problemer, man har haft med at komme til at fungere i fællesskab. Det, der for mig har været væsentligt, har været at præcisere de eksempler, der er på, at man har kunnet optræde i fællesskab. For det peger nemlig mod den fremtid, hr. Gade spørger om, den fremtid, hvor Vestunionen vil blive EF's såkaldte militære arm og NATO's såkaldte europæiske søjle. Sådan bliver det.

Men det er frivilligt, om vi vil være med. Vi kan også se, hvordan de NATO-lande i Europa, som ikke er medlemmer af Vestunionen, har fået tilbudt et såkaldt associeret medlemskab. Og de første meldinger fra Norge, Island og Tyrkiet er da: Ja tak, det vil vi gerne.

I Norge har man oven i købet sagt, at det er muligt, det ikke er nok. De siger, at hvis de skal være fuldt medlem, skal de først være medlem af EF. Og det er af den norske regering blevet bragt ind i debatten som noget, der gør, at man må overveje et norsk EF-medlemskab.

Så den debat, der foregår i Danmark i de kredse, som absolut vil nedgøre Vestunionens fremtidige rolle, er fuldstændig løserevet fra den virkelighed, vi lever i i Europa i dag, fuldstændig løserevet.

Humanitære aktioner, siger hr. Jørgen Estrup; ja, det eneste, jeg kunne finde på, er den politiske paraply, som man har holdt over aktionen i Dubrovnik; det er derfor, jeg har trukket den frem, og den skal man ikke nedgøre betydningen af, jf. alle de argumenter, jeg har ført frem om det.

Så har der været forsøgene på at koordinere en indsats over for kurderne. Jeg kan ikke sige, hvor meget det i praksis har betydet, for vi har ikke været med til møderne. Men det viser dog, at tankerne bevæger sig i den retning, og det er også vigtigt at have med i debatten herhjemme om, hvordan vi skal forholde os til den organisation, der kommer til at spille en stor rolle i fremtiden.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 416

4) Til *kommunikationsministeren* af:

Ole Vig Jensen (RV):

»Kan ministeren bekræfte, at der som oplyst i pressen – i forbindelse med omtalen af forholdene på TV 2-Øst – reelt ikke er nogen offentlig eller indirekte offentlig kontrol med de økonomiske dispositioner, som foretages af bestyrelserne for de regionale tv-stationer under TV 2, og agter ministeren i så fald at ændre ved dette forhold?«

Skriftlig begrundelse

Det er af pressen fremgået, at der reelt hverken i repræsentantskabet for TV 2-Øst eller i

[Ole Vig Jensen]

TV 2's centrale ledelse i Odense sker nogen vurdering af de økonomiske dispositioner foretaget af bestyrelsen for TV 2-Øst, før regnskaberne sendes til ministeren.

Det har bl.a. til følge, at bestyrelsen uden sanktionsmulighed for repræsentantskabet eller andre har kunnet fastsætte honorarer, der efter det oplyste ligger langt ud over, hvad tilsvarende honorarer er i de øvrige regionale tv-stationers bestyrelser. Repræsentantskaberne har ikke myndighed til mellem de ordinære valg af bestyrelser at afsætte disse, og efter det oplyste er der ikke andre sanktionsmuligheder, ligesom godkendelse af budget er et rent bestyrelsesanliggende.

Kommunikationsministeren (Torben Rechen-dorff):

Regionernes regnskaber skal ifølge TV 2-vedtægten revideres af en statsautoriseret revisor, og Rigsrevisionen har adgang til at gennemgå de regionale virksomheders regnskaber.

Ved denne gennemgang påses det, at regnskaberne er undergivet betryggende revision, at midlerne er anvendt i overensstemmelse med givne bestemmelser, og at der i øvrigt er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af midlerne.

Jeg kan som svar på spørgsmålet sige, at Rigsrevisionen har ikke haft bemærkninger til de regionale regnskaber, og de statsautoriserede revisorers revisionspåtegninger i regnskaberne har ikke givet anledning til reaktion fra min side.

Men, som spørgeren vil vide – måske mere end mange andre – er det sådan, at de regionale virksomheder var tiltænkt en meget selvstændig placering i TV 2-familien, og de regionale bestyrelser er ansvarlige for, at regionerne drives i henhold til loven og vedtægten for TV 2.

Repræsentantskabet fungerer som programråd og kan derfor naturligt nok ikke samtidig være overordnet bestyrelsen. Der er ingen steder fastsat regler for bestyrelseshonorarets størrelse. Det fastsættes derfor af den ansvarlige bestyrelse selv i regionen.

Jeg vil gerne sige, at hvis det er rigtigt, at bestyrelsen i TV 2-Øst har tildelt sig selv over ½ mio. kr. i 1990, er det efter min opfattelse et urimelig stort beløb i forhold til regionens

budget, som jo ustandselig også offentligt omtales som værende et alt for lavt budget.

Ole Vig Jensen (RV):

Tak til ministeren for svaret! I Det Radikale Venstre vedkender vi os helt og fuldt medansvaret for lovgivningen, og vi deler ansvaret med ministeren. Det er der ingen tvivl om. Vi tror på regional-tv-ideen og mener også at have belæg for at have denne holdning, fordi adskillige af de regionale stationer fungerer tilfredsstillende, og de har endog en meget stor seerskare.

Vi er også parate til at medgive, at flere af tv-stationerne endnu befinder sig i en indkørringsperiode og derfor må vurderes derefter, rimelig nænsomt og tålsumt, og det kan såmænd også gælde TV 2-Øst.

Men denne station og dens ledelse adskiller sig imidlertid afgørende fra de andre regionalstationer og deres måde at virke på, og jeg henviser til, at der først og fremmest er en udtalt utilfredshed hos mange i det lokale område, som stationen skal betjene. Fra stort set alle sider i lokalområdet lyder der stærk kritik, og hvad der er fatalt, er jo, at seerne, som overhovedet er grundlaget for tv-stationens eksistens, for længst har forladt skærmen til fordel for andre, mere interessante og mere vedkommende sysler. I en sådan situation er der ingen tvivl om, at bestyrelsen for TV 2-Øst sidder med det tunge og det afgørende ansvar, ikke bare formelt, men også reelt.

Derfor vil jeg spørge ministeren, hvad der skal til ud over de gældende bestemmelser, for at bestyrelsen i højere grad kan gøres ansvarlig for ledelsen af stationen – også i forhold til den interesse og i dette tilfælde den meget stærke kritik, som den pågældende ledelse har været udsat for og efter min opfattelse bestemt ikke ubegrundet.

Kommunikationsministeren (Torben Rechen-dorff):

Jeg kan sige, at kommunikationsministeren kun har én sanktionsmulighed, og den består i at fratage den regionale virksomhed dens godkendelse som region i TV 2-systemet.

Som hr. Ole Vig Jensen vil vide, står der i loven, at der skal være fra seks til otte regioner. Der er i dag otte. Antallet kan altså skæres ned.

[Kommunikationsministeren]

Jeg vil dog anse denne sanktion på nuværende tidspunkt som noget voldsom. Som spørgeren vil vide, har TV 2-Øst nys fået ny leder. Jeg finder det rimeligt, at denne nye leder får lejlighed til sammen med bestyrelsen at rette det op, som er sat over styr. Men jeg vil gerne sige, at når vi skal diskutere TV 2-systemets situation efter licensperiodens udløb – og det er efter 1993's udløb – så mener jeg, at vi bør kigge på, om der bør føres et bedre tilsyn med måden, hvorpå man arbejder i regionerne, og om dette tilsyn så skal være fra den centrale TV 2-bestyrelse eller det skal være fra ministeren eller for den sags skyld på en tredje måde.

Men til hr. Ole Vig Jensens direkte spørgsmål om, hvad der skal til, kan jeg nemt svare: Der skal en misligholdelse af lovgivningen på TV 2-området til, og jeg mener trods alt ikke, at man kan konstatere, at der er tale om en sådan misligholdelse. I hvert fald føler jeg, at det må være rigtigt lige nu at sige, at den ny leder må sammen med bestyrelsen læse lovgrundlaget, læse bestemmelserne – og arbejde.

Ole Vig Jensen (RV):

Jeg deler helt ministerens opfattelse af, at den netop nyansatte leder må have en chance. Det ville være forkert på dette tidspunkt at gå mere dramatisk til værks.

Jeg forstår også, at ministerens eneste mulighed i og for sig er at fratage regionalområdet og dermed stationen dens godkendelse. Det er selvfølgelig et meget dramatisk skridt, og det er heller ikke det, vi søger efter med dette spørgsmål.

Men netop fordi der er den meget omfattende kritik, og fordi alternativet ville være en fratagelse af den eksisterende godkendelse, kan man så tænke sig, at ministeren i den kommende tid vil følge stationens virke tættere som et tilbud til stationen for at undgå den mere dramatiske udgang på en sag, som virkelig har manges interesse?

Og jeg må endnu en gang spørge: Kan man være helt sikker på, at stationen opererer i overensstemmelse med lovgivningen og intentionerne om at virke lokalt i det lokale område og benytte sig af de lokale muligheder?

Kommunikationsministeren (Torben Rechen-dorff):

Jeg kan til det første sige ja. Kommunikationsministeren vil også følge TV 2-Øst nøje og specielt i den kommende tid.

Jeg håber, at det samarbejde, der nu skal etableres mellem den ny leder og bestyrelsen – og for den sags skyld repræsentantskabet – kommer til at fungere sådan, at vi er ude over de problemer, som vi nu kender.

Når hr. Ole Vig Jensen spørger, om det er helt sikkert, at TV 2-Øst overholder lovgivningens bestemmelser, må det vel til sidst komme an på en prøve, og det vil så til allersidst sige ved domstolene. Det tilråder jeg ikke, det tror jeg heller ikke hr. Ole Vig Jensen gør. Men filosofien var, da Folketinget vedtog TV 2-ordningen, at der for den enkelte region skulle gælde nogle overordnede bestemmelser. Jeg har også været lidt i tvivl om, hvorvidt man i TV 2-Øst-området har sat sig nøje ind i disse bestemmelser. Men bortset fra disse bestemmelser skulle der være en rimelig høj grad af frihed, sådan at vi ikke fik 8 regioner, der var ens, men en række forskellige regioner, der greb opgaven an på hver deres måde. Det tror jeg er godt og rigtigt, men jeg erkender, at det har været en lidt særegen måde, man har valgt i TV 2-Øst.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 443

5) Til *socialministeren* af:

Inger Stilling Pedersen (KRF):

»Vil ministeren i forlængelse af svaret på spørgsmål nr. S 425 belyse, hvilke muligheder ministeren efter den gældende lovgivning har for at fremskynde sagsbehandlingen?«

Skriftlig begrundelse

I sit svar på spørgsmål nr. S 425 oplyser ministeren, at en arbejdsgruppe i Socialministeriet er ved at lægge sidste hånd på en rapport om bl.a. behandling af sager om invalidebiler og visse førtidspensioner. Ministeren håber, at hun på baggrund af rapporten vil kunne fremsætte et lovforslag om en række forenklinger, der ikke mindst skal have til hensigt at nedbringe sagsbehandlingstiden væsentligt. Desværre kan det formentlig vare op til flere år, inden en lovændring kan få virkning.

Socialministeren (Else Winther Andersen):

I begrundelsen for spørgsmålet har spørgeren anført, at der formentlig kan gå op til flere år, inden en lovændring kan få virkning. Jeg kan hertil oplyse, at det efter lovgivningen i vidt omfang er overladt til kommunerne selv at tilrettelægge administrationen af de enkelte love, bl.a. bistandsloven og pensionsloven. Den enkelte kommune opnår hermed at kunne etablere en administration af lovgivningen, som passer bedst for den kommune, det drejer sig om.

Jeg kan endvidere oplyse, at det omtalte udvalgsarbejde forventes at være afsluttet den 1. marts 1992.

Kommunerne har allerede fået bedre muligheder for at nedbringe sagsbehandlingstiden for en del af pensionsagerne; det skete fra den 1. januar 1992, da kommunerne ved en lovændring fik kompetence til at træffe afgørelse om almindelig førtidspension. De sager skulle før den 1. januar behandles både i kommunen og i revaliderings- og pensionsnævnet. Det er med udgangspunkt i denne lovgivning, at der arbejdes videre med mulighederne for at nedsætte sagsbehandlingstiden for sager om invalidebiler og førtidspension.

Det er rigtigt, at der altid vil gå en vis tid, før en lovændring kan få virkning. Der skal tid til at udarbejde fornuftige lovforslag, og kommunerne skal have en rimelig frist til at indrette sig efter nye regler.

Som minister har jeg imidlertid ikke mulighed for at udstede – og skal heller ikke udstede – detaljerede retningslinjer for sagsbehandlingen. Hvis jeg derimod bliver opmærksom på, at de lovgivningsmæssige rammer for kommunernes virksomhed kan forbedres, kan jeg tage initiativ til at fremsætte forslag til ændring af loven. Jeg kan f.eks. fremsætte lovforslag, der kan sigte mod en forenkling af lovgivningen med henblik på nedbringelse af sagsbehandlingstiden, og det er som sagt det, jeg agter at gøre for så vidt angår lovgivningen om pension og om invalidebiler.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Jeg takker ministeren for svaret, men jeg synes ikke, ministeren svarede på det, jeg egentlig spurgte om, nemlig om ministeren her og nu som ansvarlig minister for hele området vil gøre noget.

Almindelige mennesker forstår ikke, at der skal gå så lang tid, 1 år, 2 år, for at få bevilget en invalidebil. I dette tilfælde var en mand så uheldig uden egen skyld at få ødelagt sin bil, og så siger man, at der går i hvert fald 1 år. Kan man ikke forstå, at folk ikke forstår det?

Ministeren må som øverste ansvarlige kunne se, om det fungerer, som det skal. Det er da urimeligt, at borgerne skal være prisgivet i måneder, ja halve og hele år. Derfor spørger jeg igen, om ministeren ikke har til hensigt at undersøge, hvorfor det varer et år eller mere at få en sag om invalidebil igennem, specielt i det nævnte tilfælde, hvor man i forvejen har en invalidebil, der er blevet ødelagt uden egen skyld.

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Jeg vil gerne gentage, at jeg er opmærksom på, at det er uhensigtsmæssigt, at sagerne skal behandles to gange, som det bl.a. er tilfældet med invalidebiler. Derfor er vi i gang med arbejdet for at ændre lovgivningen, så den bliver forenklet, således at det bliver kommunerne, der skal gøre sagerne færdige.

Den konkrete sag kan jeg ikke udtale mig om, da jeg ikke har kendskab til den. Men generelt vil jeg sige, at det er kommunerne, der tilrettelægger dette. Der kan være nye oplysninger i en sag, og det har jeg ikke mulighed for at udtale mig om.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Jeg synes ikke, ministeren svarer på det, jeg spørger om.

Jeg spørger, om ministeren er enig i, at der skal gå så lang tid, uanset om der er en eller to instanser. Kan ministeren ikke godt forstå, at borgerne ryster på hovedet ad det offentlige system og spørger, hvorfor der skal gå så lang tid.

Selv om der skulle være to instanser, arbejder man så kun på sagen hvert halve år, er der for få møder, eller er det almindeligt sjuskeri, der gør, at der går så lang tid? Hvis ministeren ikke er i stand til at svare eller ikke vil svare på det, må vi jo prøve at forfølge det på anden vis.

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Det må altid være sådan, at borgerne oplever, at deres sager bliver behandlet – det vil jeg gerne give spørgeren ret i – og at behandlings-

[Socialministeren]

tiden ikke er for lang. Jeg skal gerne prøve at være opmærksom på, om vi har situationer på disse områder, hvor der er specielt lang sagsbehandlingstid. Men det er ikke tilsigtet, at den skal være så lang.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 447

6) Til *trafikministeren* af:

Ole Vagn Christensen (S):

»Hvad agter ministeren at foretage over for SAS/DDL, så de lever op til forpligtelsen om at beflyve Thistedruten frem til koncessionens udløb?«

Skriftlig begrundelse

Der er igen opstået uro omkring flyveruten Thisted-København, hvor beflyvningen nu ser ud til at blive indstillet i to måneder.

Det er en uholdbar situation for Thy og Mors, og derfor må ministeren nu fastholde SAS/DDL på deres koncessionsforpligtelse, der rækker frem til år 2015.

Lokalt arbejder man for både at fastholde flyveruten nu og at sikre den for fremtiden, også efter den nuværende koncessions udløb. På den baggrund ønskes oplyst, hvordan ministeren vil støtte disse bestræbelser af hensyn til at sikre også denne del af landet en trafikal infrastruktur, der sikrer sammenhængen med resten af Danmark.

Trafikministeren (Ikast):

Som jeg har sagt tidligere, bl.a. her i salen, har SAS og DDL ingen forpligtelse til at drive indenrigsruter, som giver underskud. I DDL's koncession står udtrykkeligt, at hvis jeg kræver, at de skal drive en tabsgivende rute, skal jeg give statsstøtte. Jeg har ikke midler til at støtte flyruter, og jeg har således ingen midler til at sikre en beflyvning af ruten fra Thisted til København. Vi giver overhovedet ikke tilskud til flyruter. Desværre har resultatet på ruten, både da Danair fløj, og derefter da Muk Air og New Air fløj, vist, at trafikunderlaget ikke er så stort, at ruten kan hvile i sig selv. Der skal sendes penge med ruten.

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg skal takke ministeren for hans besvarelse. Ministeren henviser til en paragraf i koncessionen og til, at ruten er underskudsgivende. Der er ingen tvivl om, at det er en rute under DDL og dermed også en rute, som er overladt til SAS. Hvis ministeren nu anlagde den betragtning, at man så det som en helhed, nemlig SAS-ruterne, som de fremstår i Nordjylland og i Vestjylland, i henholdsvis Karup, Ålborg og Thisted – det var den situation, man havde, da man gik ind i det samarbejde, som man påtvang thyboerne på daværende tidspunkt – er spørgsmålet så, om der ville have været mulighed for at sige, at det for SAS var en underskudsforretning. Jeg mener, at man selv har været i stand til at gøre det til en underskudsforretning ved den måde, man har behandlet sagen på, set ud fra den koncession. Derfor vil jeg gerne spørge ministeren, om det vil være en rigtig opfattelse, at man vurderede det under ét, fordi det er et fælles selskab – og dermed også et fælles selskab, der har fået de værdier, der fulgte af denne situation.

Trafikministeren (Ikast):

Jeg vil gerne have lov at sige, at det er forkert, når der påstås, at ruten København-Thisted er en rute, der er underlagt DDL's koncession. Den er for længst ophævet og frigivet, og dermed har den været betjent af andre ruter. At Nordjylland har været påtvunget en løsning, dertil vil jeg sige, at det ikke er rigtigt. I første fordelingsnøgle var det sådan. Senere har man fordelt ruterne i Danmark forskelligt mellem de luftfartsselskaber, der har været inde i billedet på daværende tidspunkt; bl.a. har man, hvad angår Skrydstrup skiftet, og andre luftfartsselskaber har overtaget flyvningerne. Men jeg kan ikke diktere hverken DDL eller SAS at flyve på ruter, de ikke ønsker at flyve på, og der er intet i koncessionslovgivningen, der giver mig ret til det.

Ole Vagn Christensen (S):

Det var meget interessante udtalelser, der her kom fra trafikministeren. Jeg sidder med et brev, som trafikministeren har underskrevet, til SAS Head Office, Jan Carlzon, præsident. I det brev står der: »I et brev fra SAS af 12. juni 1990 har SAS anmodet om ministeriets indforståelse med, at beflyvningen af ruten København-Thisted« – og så står der vv, det ved jeg

[Ole Vagn Christensen]

ikke hvad står for – »på DDL- og (SAS-)koncessionen i Danairregi indstilles.« Her har man helt klart gjort op, hvad der er tale om, og det, jeg gerne vil spørge om, er, om den nuværende minister var med til at forelægge denne indstilling for den daværende trafikminister, Knud Østergaard, som viste stor forståelse, for han skrev et brev af 28. november, hvori han giver udtryk for, at han fuldstændig forstår de problemer, som man kaster det thylandske, det morsøske og det hanherredske erhvervsliv ud i med den inddragelse, som her sker. Er ministeren i virkeligheden ikke i den situation, at han er inhabil – hvis man kan bruge det udtryk – fordi der er gået for meget forud, og at det i virkeligheden er denne aktion, som har været rettet mod området, der har resulteret i, at man kunne fremvise et sådant produkt?

Risgaard Knudsen (S):

Ifølge de oplysninger, som vi nu har fået af ministeren vedrørende Thistedruten, forekommer det mig, at der virkelig er behov for en meget alvorlig samtale mellem SAS' styrelse og ministeren. Derfor vil jeg gerne spørge ministeren: Vil ministeren her i dag give Folketinget tilsagn om, at ministeren snarest vil tage initiativ til at få etableret en sådan samtale?

Mit spørgsmål skal også ses med baggrund i, at tilsyneladende har Danmark i dag i modsætning til blot for få år siden en aldeles svag repræsentation i SAS' styrelse. Med den repræsentation, som Danmark havde for blot få år siden, kan jeg ikke forestille mig, at Thistedruten ville være havnet i den situation, som tilfældet nu er. Derfor mit spørgsmål.

Trafikministeren (Ikast):

Jeg kan vist svare på de to spørgsmål under ét.

Det er ikke – og har ikke været det, hvad hr. Risgaard Knudsen udmærket godt ved, igennem mange år, også da hr. Risgaard Knudsen selv var trafikminister – muligt at påtvinge belyvning, som giver underskud. Man kan se det under et hele, som man gjorde det i visse år under Danair, men man kan ikke tvinge folk til at belyvne en ganske bestemt rute. Disse samtaler, som hr. Risgaard Knudsen efterlyser, har været ført med både Danair og SAS, og hr. Risgaard Knudsen er udmærket godt klar over, at SAS har betalt underskuddet i en vis

periode efter, at man holdt op med at flyve på Thisted, for netop at hjælpe nye transportører i gang på dette område.

Jeg vil fastholde, at jeg kan ikke føre flere samtaler med SAS. Jeg har skrevet igen siden vore sidste møder, men de er i deres gode ret til ikke at ville beordre nogen til at belyvne Thisted, som er en underskudsgivende virksomhed, hvis man ikke på anden måde kan få dækket disse udgifter. Og trafikministeren kan efter det, der er vedtaget her i Folketinget, ikke dække den slags udgifter.

Risgaard Knudsen (S):

Når ministeren nu er så venlig at minde mig om min fortid, kan jeg ikke tilbageholde den meget væsentlige bemærkning, at jeg ikke erindrings fra min fortid, at SAS' styrelse på noget tidspunkt har afvist et ønske fra en af de tre trafikministre om en drøftelse. Og det eneste, jeg har bedt om i dag, er, om ministeren vil tage et snarligt initiativ til at få denne konkrete sag drøftet med SAS' styrelse på ny.

Mit ønske er begrundet i den realitet, at Danmark efter min opfattelse i dag i modsætning til for blot få år siden har en aldeles svag repræsentation i SAS' styrelse, og det skulle så også være med til at aktualisere det initiativ, som jeg hermed efterlyser fra ministerens side.

Ole Vagn Christensen (S):

Ministeren svarer ikke på mit spørgsmål, om han som bestyrelsesmedlem i SAS har været med til at behandle denne sag, som senere kom til at ligge på hans bord, og dermed også er den, der udøvede øksefunktionen, og dermed måske delvis har fremkaldt den reaktion, vi har her. Ministeren svarer, at han ikke kan påtvinge nogen dette.

Det, ministeren har været med til sammen med andre trafikministre, er lidt efter lidt at lade SAS træde ud af den forpligtelse, af det samarbejde, der var lagt op til mellem Thistedruten og de SAS-ruter, som man for øvrigt simpelt hen påtvang området i sin tid. Det har ministeren haft mandat til at kunne stoppe, hvis ministeren havde haft et ønske derom. Derfor, med hele det handlingsmønster, som det ærede medlem hr. Risgaard Knudsen også omtaler her, i hele denne situation kunne det være rart at se nogle af de oplysninger, på grundlag af hvilke ministeren har truffet sine beslutnin-

[Ole Vagn Christensen]

ger, og det ville også være rart, hvis ministeren ville tilstille Folketinget det materiale, der ligger forud.

Arne Melchior (CD):

Uanset at Danmark har verdensrekord i antallet af indenrigsflyvepladser med daglig ganske tæt rutebeflyvning i forhold til et område af vor størrelse, så jeg meget gerne, at det kunne lykkes at bevare også denne rute. Og det vil glæde mig, hvis ministeren i sit svar på spørgsmål nr. S 448 kunne give noget håb om en medvirken hertil.

Jeg tror imidlertid, hr. Risgaard Knudsen husker forkert, når han siger, at nedlæggelser ikke tidligere er sket, eller taler om unladelser fra Danairs og SAS' side, idet jeg var med til i sin tid at få Danair til at forlænge beflyvningen af Stavning Lufthavn med ½ år, hvorefter det lykkedes at få andre til at overtage den; ellers var den blevet lukket. Så sådan noget er altså forekommet tidligere.

Mit konkrete spørgsmål til ministeren er: Er det i det hele taget en SAS-opgave? Er SAS ikke helt uden for dette, og er det ikke en Danair/DDL-opgave at beslutte i disse sager?

Trafikministeren (Ikast):

Jeg vil tillade mig at besvare hr. Arne Melchiors spørgsmål først, for det bringer samtidig hr. Ole Vagn Christensens spørgsmål i et andet perspektiv. Det er således, at koncessionen er Danairs og DDL's, som hr. Arne Melchior siger. Derfor er det også helt udelukket, at jeg som bestyrelsesmedlem i SAS har været med til at nedlægge Thistedruten. Jeg har derimod som bestyrelsesmedlem i sin tid i DDL været med til at bevilge en levetidsforlængelse. Indtil man fik et andet flyselskab til at operere dér, har de fået tilskud, så vidt jeg husker – nu er det ikke dækket af spørgsmålet – men det ligger et sted mellem 8 og 9 mio. kr. i det kommende driftsår. Og det gør jeg gerne, for jeg er nøjagtig lige så interesseret i, at Thistedruten bliver befløjet af et effektivt og godt selskab, som hr. Arne Melchior, hr. Ole Vagn Christensen og mange andre her i Folketinget er. Jeg så gerne, at der var nogen, der fløj, men jeg kan ikke tvinge noget som helst selskab til at flyve, hvis det giver underskud, for jeg kan ikke dække det. Og det har Folketinget aldrig givet trafikministrene lov til, når der var tale om flytra-

fik. Det er alle andre trafikformer, der kan komme på tale på en eller anden måde.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 448

7) Til *trafikministeren* af:

Ole Vagn Christensen (S):

»Hvordan vil ministeren støtte de lokale initiativer, der arbejder for at sikre en fastholdelse af flyveruten Thisted-København, så forbindelserne mellem Thy og København ikke forringes?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 447.

Trafikministeren (Ikast):

Som jeg netop har oplyst, har jeg ingen muligheder for at hjælpe med penge til en rute, men jeg har naturligvis meget stor forståelse for bekymringerne for, hvordan området får en hurtig forbindelse til København. Jeg har derfor igen taget kontakt til Danair for at høre, om de står ved deres løfte fra tidligere om at etablere en busforbindelse til en af de flyruter, der har direkte forbindelse til København. Der har Danair bekræftet over for mig, og de har lovet mig at have planen liggende parat, så man kan etablere en forbindelse, hvor man på to timer kan komme fra Thistedområdet til København med en kombineret bus- og flyforbindelse. Hvis man lokalt ønsker en sådan løsning, kan jeg meget hurtigt få den etableret. Jeg vil gerne sige her fra det høje Ting: Jeg har ført disse samtaler og har sat dem i gang, men venter på, at lokalområdet skal sige: »Det ønsker vi!« Så skal vi gøre det omgående.

Ole Vagn Christensen (S):

Det var meget interessant. Det var virkelig interessant, hr. minister, at det thylandske, det morsøske og det hanherredske erhvervsliv skal bruge seks timer af en dag til rejseforbindelser. Og det er så kun den ene vej; vi skal jo også tilbage igen. Der er også flyvetiden, og der er tiden fra Kastrup og hertil. Det er virkelig interessant til oplysning af, hvordan man kan få et område til at udvikle sig. Men det er da et forsøg fra ministerens side.

[Ole Vagn Christensen]

Jeg synes, at det, ministeren skulle interessere sig for, var ministerens egen udtalelse om, at dette er en Danairrute. Det er ingen Danairrute; det er efter min opfattelse, indtil koncessionen udløber, en SAS-rute i DDL-regi. Jo, det var det, den i sin tid blev indgået som. Derfor mener jeg, at ministeren skulle følge det råd, der er givet, og interessere sig noget mere for at få tingene bragt på plads, således at man lever op til sine forpligtelser.

Det kunne også være, at det kunne give et andet og bedre perspektiv for SAS i fremtiden, i stedet for det, vi her oplever: at vi har et flyselskab, som på den ene side må trække sig ud af sine forpligtelser på grund af økonomi og i andre situationer også bliver trængt. Og det viser sig, at den samme, der trænger ind på områderne, og som også er trængt ind i Danair-samarbejdet, er den, der er ved at ødelægge det nordiske luftfartsselskab. Så der er virkelig god grund til at tage hele denne sag alvorligt.

Trafikministeren (Ikast):

Jeg vil gerne sige, at de forslag, som hr. Ole Vagn Christensen kommer med, har både jeg og hr. Svend Heiselberg, som i sin tid var medlem af DDL's bestyrelse, virkelig arbejdet for – også under tidligere ministre, som sidder her i salen i øjeblikket. Vi har arbejdet på at forbedre disse ruter og fastholde dem, og nu kommer man med et tilbud, som jeg ved jeg kan få gennemført meget, meget hurtigt. Det er nøjagtig det samme, som hr. Risgaard Knudsen fik gennemført i sin valgkreds, da der ikke var flyforbindelser til det høje nord; så gjorde man det, at man fra Frederikshavn til Ålborg i samarbejde med Danair etablerede en 2-timers-drift, således at man kan køre fra Frederikshavn og direkte ind til Ålborg-flyet og flyve til København. Det samme er etableret fra Hirtshals.

Jamen hr. Ole Vagn Christensen, jeg ville gerne, om jeg i min valgkreds i Sønderjylland kunne få samme ordning i Tønder, men dér er det et andet selskab, der flyver, og de vil ikke gå med til det. Man skal selv sørge for transporten fra Tønder til Skrydstrup, og det er der ingen der gør over, for vi sparsommelige sønderjyder ved udmærket godt, at vi ikke kan have forbindelse til en lufthavn hver halve time. Jeg kommer med et realistisk og godt tilbud her, som virkelig kan gavne, og som man er tilfreds med andre steder i landet. Hvis vi ikke

havde gjort noget ved Thistedsgen, kunne jeg forstå det, men vi har prøvet alle mulighederne.

Risgaard Knudsen (S):

Nu er det jo Thistedruten, det drejer sig om. Det er ikke så uvæsentligt, hr. minister, men jeg forstår, at de to regeringspartier er på vej til at afskrive Thy og Mors.

Når ministeren henleder opmærksomheden på Venstremanden hr. Svend Heiselberg, som hidtil har siddet her i salen under sagens behandling tavs og tilsyneladende uskyldig, vil jeg da gerne spørge ministeren, når nu ministeren rettede søgelyset mod hr. Svend Heiselberg, om det skal forstås på den måde, at hr. Svend Heiselberg i sin tid var med til at nedlægge Thistedruten eller har taget skridt til, at den blev nedlagt, for så får sagen jo en anden vinkel.

Ole Vagn Christensen (S):

Ministeren ligesom skruer sig op og siger, at det her kan løses. Jamen det, man har et ønske om at få løst i Thy, er at få en flyrute, som går fra Thy og Mors og Hanherred, for der er langt til de nærmeste lufthavne, og det var det, jeg henviste til, den lange transporttid, som vil komme ind i billedet. Det kan ikke være rimeligt, at vi her i 1992 skal handle anderledes, end vi gjorde, da man i sin tid traf beslutning om, at man ville tilrettelægge hele flydriften. Der er langt deroppefra og til København, og jeg mener, det må være en forpligtelse for en dansk minister, at infrastrukturen er på plads, og at der gives rimelige muligheder. Den lange afstand taget i betragtning er det faktisk at undergrave området og gøre det til et yderkantsområde i stedet for at styrke det.

Trafikministeren (Ikast):

Hr. Risgaard Knudsen spurgte om hr. Svend Heiselbergs tilstedeværelse i salen. Det skal jeg selvfølgelig ikke blande mig i; hr. Svend Heiselberg har lov til at være her uden at tage ordet.

Jeg vil derimod gerne bekræfte over for hr. Risgaard Knudsen, at hr. Svend Heiselberg tegnede en meget stærk profil for at fremskaffe 9 mio. kr. ekstra til Thisted, således at et andet flyselskab kunne beflyve ruten i en overgangsperiode, indtil den var indarbejdet. Denne

[Trafikministeren]

overgangsperiode blev ét år. Derefter var man sikker på at man kunne få flyruten til at køre med lokalt tilskud, og at alle i det lokale område ville støtte netop dette flyselskab. Men flyselskabet måtte opgive. Derefter fandt man et nyt flyselskab, en lidt mindre maskine, men en pæn betjening med service og morgenmad og kaffe og alt, hvad der skal til, lidt mere, end vi andre får på indenrigsruterne, fordi det var en mindre maskine; der kunne være 16 mennesker i flyet. Og der skulle komme støtte fra det lokale erhvervsliv, fra kommunen, fra amtet, og jeg ved ikke hvad. Men støtten i passagerantallet var der ikke, så man opererer vel sådan i store træk med et underskud på mellem 1½ og 2 mio. kr. om måneden. Det kan jeg ikke betale, SAS kan ikke tvinges til det, DDL har ingen forpligtigelser. Vi har efterhånden prøvet alle de eksisterende danske luftfartsselskaber lige fra Cimber Air til alle de andre, jeg nævnedes før. Nu mener man, at man muligvis kan få et selskab, som endnu ikke eksisterer, til at flyve. Det skal jeg ikke benægte. Vi skal fra ministeriets side se velvilligt på flyselskabet, hvis det søger og det ellers opfylder de betingelser, det skal.

Jeg har et godt tilbud, og det er afleveret. Samme betingelser som alle andre jyske områder – på to timer er man i København.

Ole Vagn Christensen (S):

Nu fik vi den én gang til, den her med de 8-10 mio. kr. Vi ville have været glade i Thy, hvis man var kommet med en pose penge med 8-10 mio. kr. i, men det var jo slet, slet ikke det, sagen handlede om. Nej, sagen handlede om, at man udmærket vidste, at man fik den samme indtjening, selv om man forringede ruten. Det gjorde man så, og det kan ministeren jo redegøre for over for Folketinget, sådan som vi har bedt om, og det vil vi selvfølgelig følge op.

Så vil jeg gerne sige, at når man kun sætter en 17-personers-maskine ind, er der masser af thyboer, morsingboer og hanherredboer, som er i den situation, at de ikke kan komme med. Der var ikke plads; derfor protesterede man og sagde, at der måtte findes andre måder at gøre det på. Det ved ministeren også fra samtaler os imellem. Det er da klart, at man ikke kan få en forretning til at gå rundt, når man også skal flyve hjem om eftermiddagen. Der skal være balance i tingene, og det kan der kun komme,

hvis den danske stat går ind og bibringer den nødvendige balance, også når det drejer sig om de flyselskaber, der eksisterer, og som havde påtaget sig det tidligere ansvar.

Risgaard Knudsen (S):

Der kommer immervæk noget nyt frem, når vi lytter til ministeren. Nu forstår jeg her til allersidst på trafikministeren, at hr. Svend Heiselberg er strandet med visse privatiseringsteorier; det kan selvfølgelig være ubehageligt for hr. Svend Heiselberg, men lad det nu ligge. Det er måske forklaringen på, at hr. Svend Heiselberg forholder sig aldeles tavs under denne sags behandling, selv om hr. Svend Heiselberg er valgt i det pågældende område.

Men tilbage til mit spørgsmål, som jeg endnu ikke har fået et egentligt svar på: Taler dette ikke også for – altså hr. Svend Heiselbergs stranding med sine privatiseringsteorier – at ministeren skærer igennem også som følge af, at Danmark for nærværende i forhold til tidligere har en aldeles svag repræsentation i SAS' styrelse, at ministeren nu langt om længe tager skeen i sin egen hånd og tager et initiativ til at få en dialog i gang mellem ministeren og SAS' styrelse?

Det må der kunne siges ja eller nej til.

Trafikministeren (Ikast):

For det første vil jeg gerne sige, at det ikke er første gang, vi diskuterer denne sag. Jeg kan godt gå helt tilbage i tiden og spørge: Hvad var det, der afløste maskinerne fra SAS-samarbejdet? Javel, det var Cimber, det var Fokker 50 og Fokker 28, som tager nøjagtig det samme antal passagerer som de maskiner, der flyver på Skrydstrup, Billund og Esbjerg. Altså, de andre småbyer derovre har ikke andet end Fokker 50. Dem fløj man med i første omgang. Da det ikke gik, prøvede man med mindre maskiner af forskellige typer.

Til hr. Risgaard Knudsen angående hr. Svend Heiselbergs stranding i privatiseringen: Der er noget, hr. Risgaard Knudsen har misforstået. Det var ikke det, det drejede sig om. Det var en overgangsløsning, således at et andet selskab kunne køre videre. Der var et stort arbejde, og et stort antal folketingsmedlemmer – jeg kan ikke se andre i salen ud over dem, der var ministre på daværende tidspunkt – var med til at kæmpe for denne sag for netop at bevare denne rute.

[Trafikministeren]

Og så vil jeg gerne gå meget stærkt imod hr. Risgaard Knudsens beskyldninger mod SAS-styrelsen om, at den er svag. Det er stærke personer, hr. Risgaard Knudsen, der sidder dér! Og jeg har også som minister ført samtaler med SAS' ledelse. Jeg kender også de forpligtelser, SAS har, og jeg har rigtig dårlige kort på hånden, hr. Risgaard Knudsen, for der er ingen midler. Så skulle vi også i de andre lande godkende, at der skulle gives tilskud i Nordnorge og andre steder, hvor det er tabsgivende.

Ole Vagn Christensen (S):

Dette her handler ikke om den situation, at der skal gives tilskud, men om SAS' forpligtelser og om, at de koncessioner, som SAS har indgået aftale om, fastholdes på deres grundlag.

I øvrigt vil jeg gerne sige, at jeg har siddet i Lufthavnsbestyrelsen og som medlem af Thisted Lufthavns bestyrelse og dermed fulgt udviklingen, og jeg må derfor korrigere ministeren og gøre opmærksom på, at tidligere SAS-direktør Ingolf Nielsen lovede området, at det aldrig nogen sinde skulle få mindre maskiner end en Metropolitan. Men under forhandlinger med SAS' ledelse overvejede man at give Cimber Air mulighed for at beflyve lufthavnen, hvis det fløj tre sekvenser, tre dobbeltture, med en sådan maskine.

Det gik også fint, men hvem kom så? Det gjorde Storebror Maersk, der sagde: Det dér må I ikke, nu skal det inddrages. Og det var sådan set derefter, Thistedruen fik sine genfordigheder. Der er altså ikke på nogen måde tale om, at man er gået ud af SAS-samarbejdet og det samarbejde, som i sin tid var grundlaget for det, man pålagde området.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:**Anden næstformand (Ivar Hansen):**

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Ole Espersen: spm. nr. S 343

Ebba Strange: spm. nr. S 365

Kirsten Madsen: spm. nr. S 388

Kaj Poulsen: spm. nr. S 389

Kim Behnke: spm. nr. S 396 og 400

Tom Behnke: spm. nr. S 402 og 405

Lis Noer Holmberg: spm. nr. S 403

Ole Vagn Christensen: spm. nr. S 404

Arne Jensen: spm. nr. S 406

Martin Glerup: spm. nr. S 407 og 408

Arne Jensen: spm. nr. S 409-411

Køpke Christensen: spm. nr. S 415

Ivar Nørgaard: spm. nr. S 418

Grete Schødts: spm. nr. S 419

Inger Stilling Pedersen: spm. nr. S 425

Poul Erik Dyrhund: spm. nr. S 426-429

Spm. nr. S 343

Til *justitsministeren* (7/1 92) af:

Ole Espersen (S):

»Vil ministeren i fortsættelse af besvarelsen af spørgsmål nr. S 279 af 10. december 1991 oplyse, hvilke oplysninger Kriminalregisteret indeholder, og hvilke forskrifter der gælder for dets førelse?«

Svar (24/1 92):

Justitsministeren (Engell):

Reglerne om, hvilke oplysninger Kriminalregisteret indeholder, og hvorledes registeret føres, fremgår af registerforskrifterne for Det Centrale Kriminalregister.

Det fremgår af § 1 i forskrifterne, at Kriminalregisteret består af et *afgørelsesregister* og et *eftersøkningsregister*.

Reglerne om registerets indhold, sletning og anvendelse fremgår af registerforskrifternes kapitel 2.

Ifølge § 5 i forskrifterne indeholder *afgørelsesregisteret* oplysninger om personer, om hvem der er truffet afgørelse i straffesager, herunder straffesager behandlet i den militære retsplejes former.

Registeret må kun indeholde følgende typer af oplysninger:

- 1) Domme og bødevedtagelser, herunder vedtagne udenrettlige bødeforelæg, for overtrædelse af borgerlig straffelov. Frifindende domme medtages kun, hvis frifindelsen er sket i medfør af straffelovens § 16.
- 2) Domme for overtrædelse af anden lovgivning, hvis der betinget eller ubetinget idømmes frihedsstraf eller straffastsættelsen ud-

[Justitsministeren]

sættes, eller hvis der frakendes rettigheder eller meddeles pålæg vedrørende den dømtes person eller fastsættes foranstaltninger i medfør af straffelovens §§ 68-70.

- 3) Afgørelser i militære straffesager, hvorved der uden dom pålægges straf af hæfte.
- 4) Tiltalefrafald, medmindre disse er meddelt uden vilkår.

Afgørelsesregisteret suppleres med tilførsler vedrørende:

- 1) Ankeafgørelser.
- 2) Løsladelse fra afsoning.
- 3) Benådning.
- 4) Afgørelser om genindsættelse af personer, der er prøveløsladt.
- 5) Afgørelser om fuldbyrdelse af frihedsstraf i andet europæisk land end domslandet.
- 6) Afgørelser om overførelse af tilsyn i henhold til betinget dom, prøveløsladelse eller benådning til et andet nordisk land end det, hvor den pågældende er dømt, prøveløsladt eller benådet.
- 7) Afgørelser om ændring eller om ophævelse af de i straffelovens §§ 68-70 nævnte foranstaltninger.
- 8) Ændringer i øvrigt eller ophævelse af de tilførte afgørelser.

Afgørelser truffet i de nordiske lande og i lande, der er medlem af Europarådet, vedrørende danske statsborgere og udenlandske statsborgere, der på gerningstidspunktet har fast bopæl i Danmark, optages efter samme retningslinier som danske afgørelser, såfremt Kriminalregisteret får underretning derom. Afgørelser truffet i andre lande optages i det omfang, hvori de af Rigspolitichefen efter procesmåden og strafudmålingen skønnes at kunne sidestilles med danske afgørelser.

Afgørelser i civile straffesager optages ikke i registeret.

I *eftersøkningsregisteret* optages ifølge forskrifternes § 6 oplysninger af politimæssig betydning. Oplysningstyperne fremgår af bilag 1 til registerforskrifterne. Bilag 1 er ikke offentligt tilgængeligt.

I *afgørelsesregisteret* slettes en afgørelse ifølge § 15 i forskrifterne, når der er forløbet 10 år fra det seneste af følgende tidspunkter:

- 1) Endelig løsladelse fra afsoning af hæfte- eller fængselsstraf.
- 2) Udløb af prøvetid efter prøveløsladelse.
- 3) Endelig ophævelse af foranstaltning efter straffelovens §§ 68-70.

- 4) Ophør af frakendelse af rettigheder eller pålæg.

- 5) Endelig dom, der ikke omfattes af de under nr. 1-4 nævnte tilfælde.

Oplysninger om personer, der er fyldt 70 år, skal slettes af *afgørelsesregisteret*, medmindre det efter en konkret vurdering af karakteren af de registrerede oplysninger undtagelsesvis skønnes nødvendigt at opretholde registreringen.

Sletning af oplysninger i *eftersøkningsregisteret* skal ifølge § 16 i forskrifterne ske efter de i bilag 2 til forskrifterne fastsatte regler. Bilag 2 er ikke offentligt tilgængeligt.

Når Rigspolitichefen underrettes om, at en registreret person er død, slettes den pågældende af registeret senest 2 år efter den pågældendes død.

Registerforskrifternes kapitel 3-4 indeholder bestemmelser om sikkerhedsforanstaltninger, mens kapitel 5 regulerer registrerede persons adgang til oplysninger om sig selv.

Kapitel 6-8 indeholder regler om videregivelse af oplysninger henholdsvis til private m.v., til forskningsbrug og til offentlige myndigheder.

Det bemærkes herved, at registerforskrifternes kapitel 8 om videregivelse af oplysninger til offentlige myndigheder i § 49, stk. 1, indeholder sålydende bestemmelse:

»Politiet vedlægger i sager om indfødsret efter begæring en fuldstændig udskrift af Kriminalregisteret.«

Spm. nr. S 365

Til *justitsministeren* (10/1 92) af:

Ebba Strange (SF):

»Vil ministeren sikre, at der bliver foretaget en undersøgelse af Den Danske Forenings påstand om, at flere medlemmer af politiet afleverer materiale til foreningen?«

Begrundelse

Det fremgår af referaterne fra retsmødet den 9. januar 1992 i Nykøbing Falster mod politiassistent Jan Simonsen, at Den Danske Forening har flere hemmelige kontakter med politifolk, bl.a. folk placeret i Politiets Efterretningstjeneste. I en tid, hvor et stort flertal i Folketinget er enige om, at det er vigtigt at be-

[Ebba Strange]

kæmpe alle racistiske tendenser, er det helt uacceptabelt, at medlemmer af politiet forsyner Den Danske Forening med materiale om udlændinge. Den Danske Forenings synspunkter er kendt af alle og i helt åbenbar modstrid med de holdninger, der kom til udtryk ved folketingsdebatten om bekæmpelse af racisme.

På den baggrund må det være en klar forpligtelse for regeringen/ministeren at sikre, at ingen medlemmer af politikorpset går Den Danske Forenings ærinde.

Svar (27/1 92):

Justitsministeren (Engell):

Rigspolitichefen har i anledning af det stillede spørgsmål oplyst, at der på baggrund af forlydender i pressen i efteråret 1991 om, at der fra politiet blev lækket oplysninger til Den Danske Forening, blev iværksat en undersøgelse, der blev foretaget af Rigspolitichefens rejseafdeling. Denne undersøgelse er afsluttet, uden at påstanden kunne bekræftes.

I anledning af forlydender i pressen den 16. januar 1992 om, at en navngiven medarbejder i Politiets Efterretningstjenestes Århusafdeling har lækket oplysninger til Den Danske Forening, har Rigspolitichefen oplyst, at der er blevet iværksat en undersøgelse, der forestås af Rigspolitichefens rejseafdeling.

Spm. nr. S 388

Til *justitsministeren* (16/1 92) af:

Kirsten Madsen (FP):

»Vil ministeren oplyse, om dommeren i Sø- og Handelsrettens skifteret har dobbeltbeskæftigelse, nemlig både som dommer i konkursbehandlingssager, hvor kurator er Sø- og Handelsrettens skifterets faste medhjælper, samt som dommer i private voldgiftssager, udpeget af samme advokatkontor eller disses klienter?«

Begrundelse

Ifølge Rigsrevisionens »Beretning om dommeres bibeskæftigelse« har Rigsrevisionen udtalt, at dommeres deltagelse i behandling af voldgiftssager antagelig kun i sjældne tilfælde kan give anledning til habilitetskonflikter.

Rigsrevisionen har i denne forbindelse henvist til en udtalelse fra Højesterets præsident: »... hvorefter sådanne situationer kan klares ved, at dommeren i det aktuelle tidsrum bytter arbejde med en kollega fra en anden afdeling.

Da samtlige dommere i Sø- og Handelsrettens og Sø- og Handelsrettens skifteret (præsidenten, 2 vicepræsidenter og 1 dommer) og det halve af rettens personale (5 dommerfuldmægtige og 3 kontorfunktionærer) har private indtægter i forbindelse med private voldgiftssager hidrørende fra de advokatkontorer (eller deres klienter), der samtidig fungerer som Sø- og Handelsrettens skifterets faste medhjælper, og som modtager 80 pct. af al konkursbobehandling (ref.: tidligere besvarelse fra ministeren), er der ikke mulighed for at bytte arbejde med en kollega fra en anden afdeling.

Det må antages, at der i 80 pct. af al konkursbobehandling i Sø- og Handelsrettens skifteret er tale om inhabilitet.

Derfor er udeladelsen af den eneste dommer i den tidligere besvarelse af spørgsmål nr. S 894 af 19. august 1991 ikke uden betydning, da persongalleriet i forvejen er meget lille i betragtning af, at det må formodes at dreje sig om en årlig omsætning på 7-8 mio. kr.

Svar (30/1 92):

Justitsministeren (Engell):

Dommeren ved Sø- og Handelsrettens skifteafdeling har oplyst, at hun påtager sig voldgiftssager såvel i sager, hvor parterne er repræsenteret af advokater fra advokatkontorer, hvor en af advokaterne er fast medhjælper ved Sø- og Handelsrettens skifteret, som hvor parterne er repræsenteret af advokater fra andre advokatkontorer.

Dommeren har endvidere oplyst, at en henvendelse om at virke som dommer i en voldgiftssag ikke kommer fra én part eller dennes advokat, men fra de stridende parter i fællesskab.

Om valget af kurator i konkursboer henvises til min besvarelse af spørgsmål nr. S 224 i sidste folketingssamling.

Som nævnt ved min besvarelse af spørgsmål nr. S 663 og S 894 i sidste folketingssamling samt min besvarelse af spørgsmål nr. S 274 er det min opfattelse, at retsplejelovens regler om dommeres habilitet sikrer, at domstolene ikke beklædes af dommere, der ikke opfylder kravene til habilitet.

Spm. nr. S 389

Til *trafikministeren* (16/1 92) af:

Kaj Poulsen (S):

»Hvad agter ministeren at foretage for at sikre, at danske værfter ikke bliver udsat for unfair konkurrence ved afgivelse af tilbud på reparations- og vedligeholdelsesarbejder på DSB's færger, som DSB har sendt i udbud i december 1991?«

Begrundelse

DSB har indbudt værfter i Sverige, Tyskland og Danmark. Værfterne i EF-landene skal afgive tilbud på ordren ifølge EF's direktiv af 21. december (7. direktiv), hvor det ikke er tilladt for medlemslandenes regeringer at yde støtte til udførelse af vedligeholdelses- og reparationsarbejder. Man må med dette udgangspunkt gå ud fra, at værfterne i EF-landene, herunder Danmark, er stillet ens i denne tilbudsgivning til DSB.

Anderledes stiller det sig efter de svenske regler, hvor svenske værfter kan få statsstøtte til sådanne arbejder, hvis kontraktsummen overstiger 1,5 mio. SEK. Støttesatsen til de svenske værfter vil efter reglerne endog kunne reguleres kvartalsmæssigt alt efter udviklingen i det svenske renteniveau.

Det må derfor fra regeringens side sikres, at danske værfter ikke udsættes for ulige konkurrence ved indhentning af tilbud på disse reparationsarbejder.

Svar (24/1 92):

Trafikministeren (Ikast):

DSB har over for mig oplyst, at man i december 1991 har indbudt et antal værfter, herunder også et svensk værft, til at afgive tilbud på reparations- og vedligeholdelsesarbejder på færgerne »Ask«, »Urd« og »Kong Frederik IX«.

For så vidt angår de modtagne værftstilbud for færgerne »Ask« og »Urd« viste tilbudet fra det svenske værft sig langt fra at være konkurrencedygtigt. Værftet afstod fra at give tilbud for færgen »Kong Frederik IX«, oplyser DSB.

Jeg mener derfor ikke, at de pågældende værftsordrer, jf. spørgsmålet, giver anledning til at foretage yderligere fra min side.

Spm. nr. S 396

Til *finansministeren* (16/1 92) af:

Kim Behnke (FP):

»Hvilket bestyrelsesansvar påhviler ministerielt udpegede repræsentanter i bestyrelserne for private subsidiært offentlige aktieselskaber?«

Begrundelse

I forbindelse med f.eks. en række offentligt ejede aktieselskaber indgår der bestyrelsesmedlemmer, som er udpeget af en minister. De pågældende bestyrelsesmedlemmer beklæder ofte en bestyrelsespost med særlig klausul om, at det er et konkret ministerium, der har ret til at besætte nævnte post.

Spørgsmålet er så, hvem bestyrelsesansvaret påhviler, om det er den enkelte person eller det er ministeriet (der jo ikke er en person/juridisk person).

Ministeren anmodes om grundigt at beskrive den selskabsretlige konsekvens af, hvor ansvaret ligger, og belyse fordele/ulemper ved disse ministerielt udpegede bestyrelsesmedlemmer.

Foreløbigt svar (29/1 92):

Industriministeren (Anne Birgitte Lundholt):

Jeg har anmodet Justitsministeriet om at bidrage til besvarelsen af spørgsmålet, der til dels vedrører forhold, som henhører under Justitsministeriet. Når jeg har modtaget Justitsministeriets bidrag, skal jeg vende tilbage med en samlet besvarelse.

Spm. nr. S 400

Til *finansministeren* (17/1 92) af:

Kim Behnke (FP):

»Hvad ville det planlagte salg af Tele Danmark kunne indbringe statskassen, hvis statens såkaldte tilbagekøbsret til kurs 125 blev afskaffet før frasalget?«

Begrundelse

Ifølge budgetforudsætningerne regner finansministeren med at kunne sælge hver aktie i Tele Danmark for 125 kr. Uden tilbagekøbsretten vil aktien være mere værd.

[Kim Behnke]

Ministeren bedes i svaret give et skøn over, hvad salget ville indbringe henholdsvis med og uden tilbagekøbsretten.

Svar (27/1 92):

Finansministeren (Henning Dyremose):

Der henvises til kommunikationsministerens svar på spørgsmål nr. S 55 stillet den 10. oktober 1991 af Kim Behnke (FP). Det fremgår heraf, at fastholdelse af indløsningsretten til kurs 125 har været en helt central forudsætning for, at den ændrede telestruktur kunne gennemføres på en måde, der var i overensstemmelse med det hidtidige lovgrundlag på teleområdet.

Det er derfor ikke muligt efterfølgende at fjerne tilbagekøbsretten, hvorfor det heller ikke har mening at skønne over salgsprovernuet af aktierne i denne hypotetiske situation.

Spm. nr. S 402

Til finansministeren (17/1 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvordan statsudgifterne til asylansøgere har udviklet sig fra 1980 til og med finansåret 1992, og hvor beløbene findes i statsregnskaberne og budgetterne?«

Begrundelse

Ministeren har tidligere svaret på spørgsmål fra Fremskridtspartiet om udgifterne til de fremmede, men det har været svært at trække oplysningerne ud af ministeren, og ministeren har kun svaret, hvad han var nødtvunget til.

Det har bevirket, at Fremskridtspartiet har måttet stille adskillige spørgsmål, hvor vi har angrebet problemstillingen fra flere forskellige sider for at få et samlet overblik.

De skiftende og delvise svar har bevirket, at det er svært at få et samlet overblik, og det er spørgerens ønske, at ministeren vil besvare

ovenstående spørgsmål så udtømmende som muligt, da det ikke bør være en hemmelighed, hvad de fremmede koster skatteyderne.

Foreløbigt svar (28/1 92):

Finansministeren (Henning Dyremose):

Fra april 1992 afholdes udgifterne over en særskilt underkonto til hovedkonto 11.11.21. Direktoratet for Udlændinge. Ændring af konteringen sker med henblik på at forenkle bevillingsadministrationen og for at gøre det lettere at få et samlet overblik over udgifter til underhold af asylansøgere.

Fra 1986 til marts 1992 er statens udgifter til underhold af asylansøgere m.v. opført under hovedkonto 11.23.01. Politi og anklagemyndigheden m.v.

Af denne bevilling afholdes bl.a. udgifter til indkvartering, forplejning, lommepenge, lægebehandling, vedligeholdelse af asylcentre samt udgifter i forbindelse med afhøring. Endvidere afholdes udgifter til transport, herunder udgifter til udsendelse.

De budgetterede udgifter til underhold af asylansøgere m.v. er specificeret i anmærkningerne til de årlige bevillingslove under hovedkonto 11.23.01. Politi og anklagemyndighed m.v. Denne praksis har været fulgt siden finanslovsforslaget for 1986.

Da udgifter til underhold af asylansøgere m.v. afholdes over hovedkonto 11.23.01. Politi og anklagemyndigheden m.v., indgår de i statsregnskabet som en del af de samlede udgifter, som afholdes over kontoen. Det er derfor ikke umiddelbart muligt af statsregnskabet at aflæse de samlede udgifter, som er afholdt til formålet. Imidlertid indgår regnskabstal fra året før i anmærkningerne til finanslovsforslag for hovedkonto 11.23.01. Politi og anklagemyndigheden m.v.

På grundlag heraf kan gives følgende oplysninger om udgifterne i perioden 1985-92:

	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992
Mio. kr.	219,5	357,7	204,4	144,8	165,7	302,4	362,5 ¹⁾	400,0 ²⁾

Alle udgifter er opgjort i det pågældende års prisniveau.

¹⁾ TB-resultat

²⁾ Bevillingstal

[Finansministeren]

Før finanslovsforslag for 1986 er udgifter til underhold af asylansøgere ikke opgjort særskilt i anmærkningerne til finanslovene. I spørgsmålet bedes om oplysninger vedrørende udgifter til asylansøgere fra 1980 til og med 1992. Med henblik på at give et udtømmende og sammenligneligt billede af udviklingen i udgifter til asylansøgere i hele perioden har Finansministeriet rettet henvendelse til Justitsministeriet for at indhente bidrag til besvarelse af spørgsmålet. Jeg vil vende tilbage, så snart bidrag fra Justitsministeriet foreligger.

Spm. nr. S 403

Til *socialministeren* (20/1 92) af:

Lis Noer Holmberg (CD):

»Hvad vil ministeren gøre for at forhindre, at kommunerne opsiger overenskomsterne med velfungerende selvejende institutioner (plejehjem) og en deraf følgende tvangsforflyttelse af beboerne imod deres vilje?«

Begrundelse

I flere tilfælde ligger der ingen egentlige besparelser i at opsiges overenskomster med selvejende institutioner, og jeg mener ikke, at der ifølge bostandslovens § 83 og lejelovens kapitel 13 er lovlig hjemmel for en sådan handling.

Det virker også helt urimeligt at rive beboerne ud af deres hjem og en tryk hverdag på grund af kommunalpolitikernes uvidenhed om det pågældende steds kvaliteter og troen på besparelser, som alligevel ikke – ved omplacering af beboerne – kan findes.

Svar (24/1 92):

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Efter bostandsloven er det kommunalbestyrelsen, der er forpligtet til at sørge for de døgn-tilbud for ældre, der er behov for i lokalområdet. Derfor er det også kommunalbestyrelsens afgørelse, om der skal nedlægges plejehjemspladser inden for dens område. Dette gælder, uanset om det er kommunale plejehjem eller plejehjem, som kommunen har overenskommet med. Det har jeg som minister ingen indflydelse på, men jeg forstår godt, at det er trist især for beboerne, når der sker institutionslukninger.

Jeg er ikke tilhænger af øget statslig styring af kommunernes opgaver. Vi skal holde fast i princippet om, at kompetence og ansvar for opgavernes løsning skal ligge så tæt ved borgerne som muligt. Dette gælder også i spørgsmålet om boligpolitikken, som jeg anser plejehjemmene som en del af.

Det fremgår af begrundelsen for spørgsmålet, at spørgeren mener, at der ikke ifølge bostandslovens § 83 og lejelovens kapitel XIII er hjemmel til kommunernes opsigelse af overenskomster og tvangsforflyttelse af beboere.

Hertil kan jeg sige, at efter bostandslovens § 83, stk. 2, har beboerne retsbeskyttelse mod uønsket fraflytning, medmindre opholdet på forhånd er tidsbestemt eller der foreligger specielle situationer. Bestemmelsen henviser til de opsigelsesgrunde, der findes i lejelovens kapitel XIII. Det betyder, at krav på fraflytning kan gennemføres, bl.a. hvis ejendommen udvikles som plejehjem, nedrives eller ombygges. Det er imidlertid i disse tilfælde kommunens forpligtelse at anvise en anden bolig, der kan opfylde beboerens behov.

Det fremgår endvidere af begrundelsen, at sådanne nedlæggelser ikke medfører besparelser. Besparelser behøver ikke at være den væsentligste grund til omlægninger, selv om ressourcebetragtninger også må indgå i kommunernes overvejelser om den service, der stilles til rådighed for de ældre. Det kan være et led i en omlægning af kommunernes ældrepolitik. Udviklingen på ældreområdet er i de seneste år gået i retning af at skabe mere varierede tilbud til de ældre.

Spm. nr. S 404

Til *indenrigsministeren* (17/1 92) af:

Ole Vagn Christensen (S):

»Vil ministeren med udgangspunkt i nedenstående variabel nr. 1, 2, 3, 4 og 5 fra Indenrigsministeriets kommunale nøgletal for 1991 udarbejde tabeller over de 25 kommuner, der har de højeste, og de 25 kommuner, der har de laveste værdier for de enkelte variable?«

Begrundelse

Tabellerne udarbejdes med udgangspunkt i følgende variable fra Indenrigsministeriets kommunale nøgletal for 1991:

[Ole Vagn Christensen]

1. Udlignet beskatningsgrundlag pr. indbygger
2. Andel 0-6-årige af samlet befolkning
3. Andel over 65-årige af samlet befolkning
4. Ældreudgifter pr. person over 65 år
5. Dagpleje- og daginstitutionsudgifter pr. 0-6-årig
6. Fuldtidsledige pr. 100 17-64-årige
7. Kontanthjælpsudgift pr. 17-39-årig.

Tabellerne skal indeholde samtlige oplysninger for den enkelte kommune for de 7 udvalgte variabler.

Eksempelvis findes med udgangspunkt i det udlignede beskatningsgrundlag pr. indbygger de 25 kommuner, der har de højeste udligningsgrundlag. For disse 25 kommuner opstilles en tabel, der viser andelen af børn, andelen af ældre, ældreudgifter, dagpleje- og daginstitutionsudgifter, fuldtidsledige og kontanthjælpsudgifter.

Tilsvarende tabeller opstilles for de 25 kommuner med laveste udligningsgrundlag og henholdsvis højeste og laveste børneandel, ældreandel, ældreudgifter og dagpleje- og daginstitutionsudgifter.

Diskussionen om det eksisterende udligningssystem på det kommunale område fortsætter. For nærmere at belyse eksisterende forskelle mellem kommunerne og de forskelle, det eksisterende udligningssystem ikke retter op, ønskes en række opstillinger, der viser dette.

Med disse oplysninger ønskes forskellene i kommunernes økonomiske muligheder belyst, således at debatten om det eksisterende udligningssystem og forslag til ændringer af dette kan ses i et perspektiv, der sikrer, at kommuner med en befolkningssammensætning, der medfører mange udgifter, høj arbejdsløshed og store kontanthjælpsudgifter, kan løse disse opgaver.

Svar (30/1 92):

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Da det ikke vil være muligt at besvare det stillede spørgsmål inden for de rammer for besvarelse af spørgsmål, som er forudsat i Folketingets forretningsorden, har jeg efter aftale sendt spørgeren et notat med de ønskede oplysninger.

Jeg har samtidig sendt notatet til Folketingets Kommunaludvalg til orientering.

Spm. nr. S 405

Til *finansministeren* (21/1 92) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvad den selvejende institution Indvandrerbladet får af offentlige tilskud, og hvor disse tal kan verificeres?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses som et led i Fremskridtspartiets bestræbelser på at få regeringen til fordomsfrit at melde ud, hvad udgifterne til de fremmede er, herunder alle de danske lobbyvirksomheder, som lukrerer på de fremmedes tilstedeværelse.

Svar (28/1 92):

Finansministeren (Henning Dyremose):

Det kan oplyses, at der på finansloven for 1992 er afsat 3,2 mio. kr. på konto 13.11.13.10.54. Indvandrerorganisationer m.v.

Det fremgår af bemærkningerne til bevillingen, at »Indenrigsministeren yder tilskud til indvandrerorganisationernes virksomhed, herunder deres bladdrift. Tilskud ydes tillige til en selvejende institution, der forestår udgivelsen af det dansksprogede blad Samspil. Over kontoen afholdes endvidere udgifter til Indvandrerrådet og Indvandrerne Repræsentantskab, der rådgiver regeringen i generelle indvandrerpolitiske spørgsmål. Tilskuddet ydes efter nærmere retningslinjer fastsat af indenrigsministeren. Tilskuddets formål er at fremme indvandrerne integration i det danske samfund.«

Indenrigsministeriet har oplyst, at for så vidt angår tilskuddet til den selvejende institution Indvandrerbladet Samspil er der for 1992 meddelt et tilskud på 1.246.750 kr. af den samlede bevilling på 3,2 mio. kr.

Spm. nr. S 406

Til *fiskeriministeren* (22/1 92) af:

Arne Jensen (S):

»Vil ministeren oplyse, hvordan midlerne til fiskeudsætninger forvaltes?«

Begrundelse

Ved årlige finanslovsbevillinger og senere i

[Arne Jensen]

forbindelse med ændringer af saltvandsfiskeriloven (§ 12, stk. 4) nedsattes et nævn, som skulle komme med indstilling om forvaltning af midler til udsætning af fisk.

Det er af interesse at vide lidt om udvalgets arbejde, herunder forvaltning og oparbejdet praksis, hvad angår tildelinger af licenser til bierhvervsfiskere, som har opnået denne ret efter 5 års registrering som fritidsfisker.

Svar (29/1 92):

Fiskeriministeren (Kent Kirk):

Siden ændringen i saltvandsfiskeriloven i 1986, hvor begrebet fiskepleje blev lovfæstet, har der på de årlige finanslove for 1987, 1988 og 1989 været afsat henholdsvis 10, 10 og 11 mio. kr. til dette formål. For årene 1990, 1991 og 1992 har der inklusive fritidsfiskerbidraget været afsat 15, 15 og 15,5 mio. kr. For hvert af årene har Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser udarbejdet udkast til handlingsplan for udsætninger i såvel fersk- som saltvand samt for forsøg og andet udviklingsarbejde. Planen drøftes af det udvalg, der er nedsat i henhold til saltvandsfiskerilovens § 12 a, med henblik på rådgivning om anvendelse af fiskeplejemidlerne. Ved tilrettelæggelsen af den samlede indsats medinddrages de udsætninger, der foretages af foreningerne og fonde.

Udarbejdelsen af handlingsplanen samt den daglige administration af fiskeplejeaktiviteterne varetages af Institut for Ferskvandsfiskeri og Fiskepleje i Silkeborg.

Fra biologisk side havde man, da ordningerne blev indført, stor erfaring med arbejdet med ferskvandsfisk og udsætning af disse, hvorfor hovedparten af midlerne hidtil er blevet anvendt på ørred og laks. En stor del er dog også anvendt på indkøb af glasål i udlandet med henblik på opdræt og udsætning.

Udsætninger i vandløb af ørred, laks og andre ferskvandsfisk foregår på den måde, at de enkelte udsætningsforeninger udfører den praktiske del af udsætningerne og får refunderet halvdelen af udgifterne fra Fiskeriministeriet.

I saltvand foregår også udsætninger. Ud over ørred, laks og ål kan som eksempler nævnes, at der udsættes bl.a. pighvar i Limfjorden og i Østersøen, og i samarbejde med erhvervsfiskerne omplantes rødspætter fra området ud for Thyborøn og fra Nissum Bredning til Limfjorden.

Der er blandt såvel erhvervsfiskere som fritidsfiskere stor interesse for opdræt af torsk, rødspætter, tunge og andre sædvanlige saltvandsarter, som ikke hidtil har været fremstillet her i landet.

Man har i udlandet erfaringer med udklækning og opdræt af torsk, og forskningsarbejdet omkring udvikling af torsk vil blive styrket hos Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser. Det kan i den forbindelse nævnes, at Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser med en særlig bevilling på 3 mio. kr. vil iværksætte et pilotprojekt på Bornholm med udsætning af torskeyngel i Østersøen.

Der vil i øvrigt blive lagt stor vægt på udviklingsarbejdet inden for de marine fiskearter i de nærmeste år efter ønske fra medlemmerne af fiskeplejeudvalget.

Lov nr. 306 af 4. juni 1986 om saltvandsfiskeri indeholder i § 4 og § 7 bestemmelser for overgang til bierhvervsfiskeri. Bierhvervsfiskerbegrebet blev indført i 1978.

Ved en ændring i 1984 af saltvandsfiskeriloven blev der åbnet adgang for fritidsfiskere til at blive registreret som bierhvervsfiskere. Personer, der igennem 5 år har været registreret som fritidsfiskere, kan efter ansøgning og behandling i et nævn opnå tilladelse til bierhvervsfiskeri i et nærmere bestemt område. I 1990 modtog Fiskeriministeriet 138 ansøgninger om overgang fra fritidsfiskeri til bierhvervsfiskeri, mens der i 1991 kun blev modtaget 100. I 1990 blev der givet 17 nye tilladelser og i 1991 14 nye tilladelser til bierhvervsfiskeri.

Nævnet holder møde én gang årligt, således at alle ansøgninger behandles under et. Nævnet er generelt tilbageholdende med en udvidelse af antallet af bierhvervsfiskere.

Ifølge loven har registrerede erhvervsfiskere altid ret til at overgå til bierhvervsfiskerstatus. En opgørelse fra fiskerikontrollen viser følgende tal for udviklingen i antallet af bierhvervsfiskere:

Antal registrerede bierhvervsfiskere:

1986	1987	1988	1989	1990	1991
783	798	794	855	848	862

Spm. nr. S 407

Til *miljøministeren* (22/1 92) af:

Martin Glerup (S):

[Martin Glerup]

»Vil ministeren redegøre for baggrunden for, at Uggeløse Vandværk i Allerød Kommune blev forurennet af kloakvand, og for, at borgerne og embedslægen først blev orienteret om forureningen flere døgn efter, at kommunen havde fået kendskab til forureningen?«

Begrundelse

Mange beboere i Uggeløse blev syge, fordi der trængte bakteriologisk forurening ud i deres drikkevandsforsyning. Selv om Allerød Kommune ifølge Frederiksborg Amts Avis allerede den 9. januar 1992 fra vandværket fik meddelelse om, at der var trængt kloakvand ind i vandværket, blev forbrugerne og embedslægen først orienteret om forureningen den 13. januar 1992.

Hændelsesforløbet er langtfra betryggende, og det er spørgsmålet, om seks årlige analyser af et sådant kollektivt vandforsyningsanlæg er tilstrækkeligt i en tid, hvor vandressourcerne er under pres fra adskillige forureningsrisici.

Svar (27/1 92):

Miljøministeren (Per Stig Møller):

Jeg har allerede på baggrund af den ulykkelige hændelse i Allerød Kommune bestilt en redegørelse fra Allerød Kommune for det, som er sket, og jeg vil på den baggrund vurdere, om der er behov for at ændre de gældende regler for tilsyn med vandforsyningsanlæg.

Når redegørelsen foreligger i begyndelsen af februar 1992, vil jeg sende den til udvalget, og jeg vil ligeledes over for udvalget redegøre for min egen vurdering af forløbet og for behovet med hensyn til at skærpe eksisterende regler.

Spm. nr. S 408

Til miljøministeren (22/1 92) af:

Martin Glerup (S):

»Finder ministeren, at kommunernes tilsyn med drikkevandskvaliteten fra kollektive vandforsyningsanlæg er tilfredsstillende, og hvilke initiativer agter ministeren at tage med henblik på at forebygge, at den kollektive vandforsyning fremover udsættes for bakteriologisk og anden forurening (prøvetagningshyppighed, afstand til forureningsrisici m.v.)?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 407.

(Besvaret sammen med spm. nr. S 407).

Spm. nr. S 409

Til fiskeriministerens (22/1 92) af:

Arne Jensen (S):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange dage havundersøgelsesskibet »Dana« har ligget ved kaj i årene 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990 og 1991, og vil ministeren samtidig oplyse, om han har planer om en mere rationel udnyttelse af den store samfundsnyttige investering, som skibet repræsenterer?«

Begrundelse

De senere år har »Dana«s aktivitetsniveau været faldende på grund af regeringens nedskæringer på forskningsområdet.

Både havundersøgelsesskibet »Dana« og øvrige faciliteter ved Nordsøcentret kunne udnyttes langt mere rationelt. Det vil være sagligt rigtigt at placere yderligere aktiviteter i de halvtomme forskningsfaciliteter, ligesom »Dana« kunne indgå i andre forskningsprojekter eventuelt i samarbejde med miljøministeriet.

Svar (29/1 92):

Fiskeriministerens (Kent Kirk):

Der vedlægges en oversigt over »Dana«s aktiviteter i årene 1984–91 fordelt på sejldage, til- og afrigningsdage samt liggedage. Sidstnævnte omfatter ophold på værft for eftersyn og reparation. Som det fremgår af oversigten, har antallet af liggedage været stort set uændret i de sidste tre år.

Antallet af sejldage fastlægges ved den årlige togtplan inden for de budgetmæssige rammer, der er fastlagt i finansloven. »Dana« anvendes ved forskning, undersøgelser og overvågningsopgaver i de farvande, hvor Fiskeriministeriet har nationale og internationale forpligtelser til deltagelse i rådgivningsarbejde.

Emnerne for »Dana«s togter er undersøgelser af fiskebestandene, fiskeriet og havmiljøet samt de indbyrdes påvirkninger. Arbejdet ud-

[Fiskeriministeren]

føres primært af Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser og i samarbejde med ICES, Det Internationale Havundersøgelsesråd. Togter i relation til sidstnævnte beslaglægger ca. 50 pct. af sejldagene, mens de resterende fordeles ligeligt på arbejde vedrørende miljøspørgsmål og togter i forbindelse med ministeriets langsigtede forsknings- og udviklingsopgaver.

Fiskeriministeriet overvejer i øjeblikket mulighederne for at øge udnyttelsen af »Dana« f.eks. gennem udchartring, og der arbejdes på fastlæggelse af betingelserne herfor.

Jeg mener, det er en god idé at udbyde »Dana« til løsning af opgaver for eksterne kvirenter. Det er dog en forudsætning, at

»Dana« samtidig kan løse sine primære opgaver på en tilfredsstillende måde.

Det kan f.eks. oplyses, at der i september 1991 er afgivet tilbud på »Dana«s deltagelse i hydrografiske undersøgelser i det østlige Atlanterhav for EF-Kommissionens fælles forskningscenter (Joint Research Centre).

»Dana«togter indgår i de koordinerede danske undersøgelser under forskningsprogrammet Hav-90 og vil kunne indgå i det kommende strategiske miljøforskningsprogram 1992-96.

Fiskeriministeriet arbejder således løbende på at sikre den mest rationelle udnyttelse af havundersøgelsesskibet »Dana«.

Havundersøgelsesskibet »Dana«s aktiviteter 1984-1991

	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991
Antal togter	11	9	10	9	12	9	11	12
Antal sejldage	194	159	164	182	179	160	148	149
Antal til-/afrikningsdage ..	44	36	40	36	48	36	44	48
Antal liggedage (inkl. værft)	128	170	161	147	139	169	173	168

Spm. nr. S 410

Til fiskeriministeren (22/1 92) af:

Arne Jensen (S):

»Vil ministeren i forlængelse af spørgsmål nr. S 406 om midlerne til fiskeudsætninger fremkomme med en specificeret opgørelse over forbruget i årene 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990 og 1991 og med de hertil knyttede midler specificeret på de enkelte år sammen med oplysning om, hvornår og efter hvilken procedure der er overført midler mellem de enkelte år?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 406.

Svar (29/1 92):

Fiskeriministeren (Kent Kirk):

Fiskeplejebevillingen er optaget på Finansloven under konto 25.41.31., Tekstanmærkning 51, der giver kumulativ overførselsret fra et finansår til et andet. Fiskeplejebevillingen blev optaget på finansloven første gang i 1987.

Opgørelse over forbrug og overførsel

1987

Bevilling	10.000.000
Regnskabstal 1987 (forbrug)	÷ 7.727.000
Søgt overført til 1988 på TB '87	<u>2.273.000</u>

1988

Bevilling	10.000.000
Overført fra 1987	+ 2.273.000

[Fiskeriministeren]

Regnskabstal 1988 (forbrug)	<u>÷ 8.301.300</u>
Søgt overført til 1989 på TB '88	<u>3.971.700</u>

1989

Bevilling (inkl. forventet fritidsfiskerlicens)	11.000.000
* Bortfald af fritidsfiskerlicens	÷ 5.000.000
Overført fra 1988	+ 3.971.700
Regnskabstal 1989 (forbrug)	<u>÷ 8.609.000</u>
Søgt overført til 1990 på TB '89	<u>1.362.700</u>

* Opkrævning af fritidsfiskerlicens skete først 1.1.1990, da lovændringen først blev vedtaget i 1989.

1990

Bevilling (inkl. forventet fritidsfiskerlicens)	13.100.000
¹⁾ Aktstykke nr. 2, oktober 1990	+ 2.000.000
Blokering af udisponerede midler (TB 1990)	÷ 106.000
Mindre indtægt fritidsfiskerlicens	÷ 544.468
Overført fra 1989	+ 1.362.700
Regnskabstal 1990 (forbrug)	<u>÷ 10.794.661</u>
Søgt overført til 1991 på TB '90	<u>5.017.571</u>

¹⁾ Aktstykke omhandlende forhøjelse af indtægterne fra fritidsfiskerlicensen fra 5 mio. kr. til 7 mio. kr.

1991

Bevilling (inkl. forventet fritidsfiskerlicens)	15.200.000
Mindreindtægt fritidsfiskerlicens	÷ 1.038.200
Overført fra 1990	+ 5.017.571
* Regnskabstal 1991 (forbrug)	<u>÷ 13.178.743</u>
Søgt overført til 1992 på TB '91	<u>6.000.628</u>

* Regnskab for 1991 ikke endeligt afsluttet, hvorfor der kan forekomme mindre justeringer.

1992

Bevilling (inkl. forventet fritidsfiskerlicens)	15.500.000
Forventet overført fra 1991	<u>6.000.628</u>
* I alt 1992	<u>21.500.628</u>

* Under forudsætning af, at fritidsfiskerlicensen indbringer kr. 7.0 mio. kr.

Spm. nr. S 411

Til *fiskeriministeren* (22/1 92) af:

Arne Jensen (S):

»Vil ministeren i forlængelse af spørgsmål nr. S 406 og S 410 om midlerne til fiskeudsætninger oplyse – opgjort på det enkelte af årene 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990 og 1991 – hvad udgifterne har andraget på edb-området med hensyn til nyanskaffelser og uddannelse, administrationsomkostninger og lønudgifter i ministeriet og på forskningssiden, og give en specificeret opgørelse på de enkelte år med

	Fisk	edb	Andre anskaffelser	Adm.omk.	Løn
1987	4.899.950	33.600	339.100	297.000	1.291.800
1988	5.067.345	20.500	462.900	1.012.000	1.437.500
1989	3.884.872		210.700	1.160.000	1.525.500
1990	6.316.000		149.200	538.600	1.813.400
1991	9.699.000	146.500	77.300	449.400	2.006.000

Til de enkelte udgiftsgrupper skal bemærkes:

For så vidt angår udgifterne til edb er der ikke hertil afholdt udgifter til uddannelse. Det har været muligt at benytte allerede eksisterende edb-udstyr på Institut for Ferskvandsfiskeri- og Fiskepleje, hvorfor der kun har været mindre anskaffelser på området ud over et nyt edb-registreringssystem i 1991.

Blandt de andre anskaffelser kan nævnes nødvendige anskaffelser til biler, arbejdsvogne, trailere, både, motorer, apparatur og fiske-redskaber. Beklædning udgør en beskeden post, i 1991 kr. 1.700. Administrationsomkostningerne omfatter administrationsgebyr, andel af de generelle basisdriftsudgifter, udgifter til annoncering, pjecer og girokort.

Ud over de anførte lønudgifter har Fiskeriministeriet ydet årsværk til fiskeplejeopgaver. I 1991 opgjort til 3½ årsværk.

Blandt de opgaver, personalet i Institut for Ferskvandsfiskeri- og Fiskepleje udfører i forbindelse med fiskeplejen, kan nævnes udfærdigelsen af handlings- og udsætningsplaner, statusrapporter, projekter og budgetter. Forskningsprojekter udføres bl.a. med det formål at opnå en forbedret udsætningsstrategi i fersk- og saltvand.

hensyn til indkøb af nødvendigt udstyr, herunder beklædning?»

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 406.

Svar (29/1 92):

Fiskeriministeren (Kent Kirk):

Idet bemærkes, at udgifterne til fiskepleje blev optaget på finansloven første gang i 1987, kan oplyses, at udgifterne fordeler sig for de enkelte år som nedenfor anført:

Spm. nr. S 415

Til *sundhedsministeren* (22/1 92) af:

Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvorledes en eventuel dansk tilslutning til EF-unionstraktaten vil påvirke den danske sundhedssektor og dansk sundhedspolitik?»

Begrundelse

I en artikel i den seneste udgave af Sundhedsstyrelsens tidsskrift, *Journal for Sundhedsvæsenet*, oplyser kontorchef Peter Bak Mortensen i Sundhedsministeriet, at der i Romtraktaten ikke er hjemmel til et formaliseret samarbejde om sundhed i EF. Dette til trods angives der i artiklen, at EF tegner sig som det centrale forum for samarbejde om sundhed i Europa.

I udkastet til traktat om den europæiske union står der bl.a. følgende:

»1. Fællesskabet bidrager til virkeliggørelsen af et højt sundhedsbeskyttelsesniveau ved at fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne og om nødvendigt støtte deres indsats.

Fællesskabet sætter først og fremmest ind på forebyggelse af sygdomme, herunder narkoti-

[Køpke Christensen]

kamisbrug, med vægt på forskning i deres årsager og spredning samt sundhedsoplysning- og uddannelse.

Kravene på sundhedsområdet indgår som led i Fællesskabets politik på andre områder.

2. Medlemsstaterne samordner indbyrdes og i kontakt med Kommissionen, deres politikker og programmer på de i stk. 1 omhandlede områder. Kommissionen kan i nær kontakt med medlemsstaterne tage ethvert passende initiativ for at fremme denne samordning.«

Passagen om, at Kommissionen kan tage ethvert passende initiativ for at fremme nævnte samordning i nær kontakt med medlemsstaterne, giver ifølge spørgerens opfattelse Kommissionen meget vide beføjelser til at tilrettelægge en fælles sundhedspolitik og til at intervenere i de enkelte nationalstaters sundhedspolitikker.

Således bedes bl.a. Kommissionens muligheder for at tilrettelægge en fælles europæisk sundhedspolitik og til at intervenere i de enkelte nationalstaters sundhedspolitikker fremgå af svaret.

Svar (28/1 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Traktattekstens artikel 129, § 4, giver ikke hjemmel til nogen form for harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser på sundhedsområdet. Der kan ikke vedtages bindende retsakter. Kommissionens rolle vil være at igangsætte, koordinere og understøtte samarbejdet.

Artikel 129 giver således ikke Kommissionen hjemmel til at påtvinge EF's medlemslande en fælles europæisk sundhedspolitik eller til at intervenere i det enkelte medlemslands sundhedspolitik.

Traktatteksten omhandler samarbejde og samordning med særligt sigte på forebyggelse, forskning og sundhedsoplysning. Betydningen af artikel 129 er især, at samarbejdet om disse vigtige spørgsmål i fremtiden vil have en formel forankring i traktaten.

Spm. nr. S 418

Til *miljøministeren (22/1 92)* af:

Ivar Nørgaard (S):

»Kan ministeren bekræfte, at det er Københavns Kommune, der skal betale for gennemførelsen af de foreslåede akutte afværgeforan-

staltninger ved Valby Gasværk, og kan ministeren i bekræftende fald oplyse, hvornår og hvordan ministeren vil sikre, at afværgeforanstaltningerne udføres?«

Svar (28/1 92):

Miljøministeren (Per Stig Møller):

Af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalgs betænkning af 16. maj 1990 over forslag til lov om affaldsdepoter fremgår, at de kommunale gasværksgrunde er omfattet af det almindelige forurenere betaler-princip. Det fremgår endvidere, at miljøministeren har tilkendegivet, at »afværgeforanstaltninger vil blive gennemført med depotlovens midler, såfremt en eventuelt nødvendig hurtig indgriben mod forventning ikke foranstaltes af kommunerne selv eller af den pågældende grundejer.«

Det har derfor været min opfattelse, at kommunerne som ansvarlige for forureningen må foretage de nødvendige undersøgelser og afværgeforanstaltninger på de kommunale gasværksgrunde, og dette var også baggrund for, at Miljøstyrelsen den 15. oktober 1991 sendte en række afværgeprojekter på det tidligere Valby Gasværk tilbage til videre behandling i Københavns Kommune.

Københavns Kommune har imidlertid haft en anden opfattelse. Man har ment, at den ligestilling mellem kommunale gasværksgrunde og andre affaldsdepoter, der blev præciseret ved behandlingen af affaldsdepotloven, skulle forstås således, at Miljøstyrelsen foretog afværgeforanstaltninger, hvorefter Miljøstyrelsen havde mulighed for at tilbagesøge midlerne fra den ansvarlige forurener – dvs. kommunen – gennem civilt søgsmål ved domstolene.

For nærmere at afklare denne uenighed mellem Miljøministeriet og Københavns Kommune og forhåbentlig løse problemet er der optaget forhandlinger mellem Københavns Kommune, Kommunernes Landsforening og Miljøstyrelsen. Jeg vil orientere Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg om resultatet af disse forhandlinger.

På baggrund af min forgængers ovennævnte tilsagn har jeg bedt Miljøstyrelsen overveje, om der i den konkrete sag foreligger en akut forureningstrussel fra Valby Gasværk, der nødvendiggør en hurtig indgriben. Jeg vil orientere Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg om resultatet af disse overvejelser.

Spm. nr. S 419

Til *arbejdsministeren* (23/1 92) af:

Grete Schødt (S):

»Skal en efterlønsmodtagers løn for udført arbejde som kørelærer på en knallertskole omregnes efter arbejdsløsheds-kassens omregningssats, eller tæller timetallet i de 200 timer, der må arbejdes uden modregning i efterlønnen?«

Begrundelse

Baggrunden for spørgsmålet er en efterlønsmodtagers beskæftigelse som kørelærer på en kommunal knallertskole, hvor timelønnen er 193,30 kr., der udbetales i henhold til det faktisk udførte antal timer. Det ønskes oplyst, om der skal ske omregning, eller om timetallet tæller i opgørelsen af de 200 timers beskæftigelse, en efterlønsmodtager må have uden modregning i efterlønnen.

Foreløbigt svar (29/1 92):

Arbejdsministeren (Kirkegaard)

Det er fastsat i Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringens bekendtgørelse om arbejde i efterlønperioden, at opgørelse af arbejdstiden inden for 200 timers-begrænsningen som hovedregel sker på baggrund af de faktisk anvendte timer.

Arbejdstiden skal dog beregnes ved omregning ved brug af omregningssatsen, hvis enten arbejdstiden ikke eller kun vanskeligt lader sig kontrollere eller efterlønsmodtagerens indtægt er væsentlig højere end sædvanlig løn for tilsvarende arbejde.

Det fremgår af begrundelse for spørgsmålet, at spørgsmålet er stillet på baggrund af en konkret sag, hvor arbejdet som kørelærer på en kommunal knallertskole aflønnes med en timeløn på 193,30 kr., der udbetales i henhold til det faktisk udførte antal timer.

Under forudsætning af at arbejdsgiveren (kommunen) kan kontrollere arbejdstiden og timelønnen svare til den sædvanlige timeløn for arbejde som kørelærer på en (kommunal) knallertskole, vil der således ikke blive tale om omregning, men opgørelsen af arbejdstiden skal ske alene på grundlag af de faktiske arbejdstimer.

Jeg kan imidlertid som arbejdsminister alene udtale mig om de generelle regler på området, men ikke gå ind i en vurdering af den konkrete sag. Det er som bekendt arbejdsløsheds-kassen, der træffer afgørelse i 1. instans med klageadgang til Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen og Arbejdsmarkedets Ankenævn.

Spm. nr. S 425

Til *socialministeren* (24/1 92) af:

Inger Stilling Pedersen (KRF):

»Hvilke initiativer vil ministeren tage for at nedbringe behandlingstiden i sociale sager?«

Begrundelse

Det er fuldstændig urimeligt, at den offentlige forvaltning er meget længe om at behandle en sag. I de fleste sager er der behov for en hurtig afgørelse. Som et eksempel på en urimelig langvarig sagsbehandling kan nævnes, at en mand ifølge Randers Amtsavis den 24. januar 1992 har måttet vente et år på at få en ny invalidebil, efter at hans tidligere invalidebil var blevet totalskadet.

Det må være muligt at få forenklet sagsbehandling, så der kan fastsættes rimelige tidsgrænser for en sags behandling.

Svar (29/1 92):

Socialministeren (Else Winther Andersen):

I begrundelsen for spørgsmålet har spørgeren henvist til et konkret tilfælde, hvor en ansøger havde måttet vente op til et år på at få en ny invalidebil.

Uden at kunne kommentere den konkrete sag vil jeg gerne fastslå, at en så lang sagsbehandlingstid for en afgørelse om en ydelse efter den sociale lovgivning er klart uacceptabel.

Jeg er derfor meget opmærksom på, at reglerne i den sociale lovgivning skal være så enkle som muligt, og at systemet bør være indrettet på, at afgørelserne bliver truffet så tæt på borgeren som muligt.

Netop med henblik på at nedbringe sagsbehandlingstiden for invalidebiler og førtidspensioner fremsatte jeg i januar sidste år et lovforslag (L 62), hvorefter afgørelseskompetencen i disse sager skulle udlægges til kommunerne, således at den toledede sagsbehandling, hvor

[Socialministeren]

kommunerne skulle afgive en indstilling til revaliderings- og pensionsnævnene, der herefter traf afgørelse i sagen, kunne erstattes af en udtømmende gennemgang af sagen i kommunen.

Der var for mig ingen tvivl om, at denne udlægning af afgørelseskompetencen ville have nedbragt sagsbehandlingstiden væsentligt, men desværre var det ikke muligt at samle flertal i Folketinget for hele forslaget, hvilket medførte, at sager om invalidebiler og visse førtidspensioner fortsat skal behandles både i kommunerne og i revaliderings- og pensionsnævnene.

Jeg kan imidlertid oplyse, at en arbejdsgruppe i Socialministeriet er ved at lægge sidste hånd på en rapport om bl.a. dette emne. Jeg håber meget, at jeg på baggrund heraf inden for en overskuelig fremtid vil kunne fremsætte et nyt lovforslag om en række forenklinger, der ikke mindst skal have til hensigt at nedbringe sagsbehandlingstiden væsentligt.

Der skal i hvert fald ikke være tvivl om min gode vilje til at arbejde for fortsatte forenklinger, der kan komme ansøgerne til gode.

Spm. nr. S 426

Til *trafikministeren* (23/1 92) af:

Poul Erik Dyrland (S):

»Hvad er DSB's fremtidsplaner med Nordvestbanen, København-Kalundborg?«

Begrundelse

DSB har offentligt meddelt, at man vil lukke Mørkøv station grundet faldende passagertal. Derfor ønskes en nærmere belysning af, hvilke fremtidsplaner der i øvrigt er med banen.

Svar (31/1 92):

Trafikministeren (Ikast):

Der foreligger ikke særlige fremtidsplaner for Nordvestbanen.

DSB's langtidsplan, Plan 2000, redegør samlet for DSB's fremtidsplaner.

I øvrigt henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. S 429.

Spm. nr. S 427

Til *trafikministeren* (23/1 92) af:

Poul Erik Dyrland (S):

»Hvilke bygningsmæssige konsekvenser er der forbundet med en eventuel lukning af Mørkøv station?«

Begrundelse

Postvæsenet har pr. 1. januar 1992 lejet lokaler i stationsbygningen, og det ønskes oplyst, om dette lejemål opsiges med henblik på at afhænde bygningerne.

Svar (31/1 92):

Trafikministeren (Ikast):

Der er ingen bygningsmæssige konsekvenser forbundet med en eventuel lukning af Mørkøv station.

Spm. nr. S 428

Til *trafikministeren* (23/1 92) af:

Poul Erik Dyrland (S):

»Hvad hindrer DSB og postvæsenet i at samarbejde om fælles drift af Mørkøv station i en fællesdriftsform?«

Svar (31/1 92):

Trafikministeren (Ikast):

På Mørkøv station er postmængden af en sådan størrelse, at P & T ikke har ønsket samdrift, men fortsat har ønsket egendrift (eget personale m.v.).

Det bemærkes, at DSB generelt har et fint samarbejde med P & T.

Der indledes nu et tættere samarbejde mellem DSB og P & T som vil sikre, at billetsalgets åbningstid stort set opretholdes uændret. Aftale herom forventes at blive indgået inden for meget kort tid.

Spm. nr. S 429

Til *trafikministeren* (23/1 92) af:

Poul Erik Dyrland (S):

»Kan ministeren redegøre nærmere for, hvilke nedskæringsplaner der er for Nordvestbanen i forbindelse med indførelsen af sommerkøreplanen for 1992?«

Svar (31/1 92):

Trafikministeren (Ikast):

[Trafikministeren]

Den 6. januar 1992 skete der en række ændringer i køreplanen for Nordvestbanen i morgenmyldretidstrafikken for at sikre større rettidighed.

Ændringerne bestod i minutjusteringer for en række tog og hermed marginale ændringer i rejsetiderne. To tog blev lagt sammen, hvoraf et tog på Nordvestbanen hermed fik ændret sit standsningsmønster fra Roskilde til København H og dermed en forlænget rejsetid for togets passagerer på 7 minutter. Endelig blev et tog på Nordvestbanen gennemgående i Høje Tåstrup.

Samtlige disse ændringer blev foretaget med henblik på at forbedre den generelle rettidighed i morgenmyldretidstrafikken mellem Roskilde og København, hvilket foreløbig har vist sig at holde stik.

DSB's bestræbelser på at skabe præcision i Nordvestbanens køreplan nødvendiggør nogle få minuttals justeringer i sommerkøreplanen. For at skabe mere luft i systemet sammenlægges to morgentog på strækningen Holbæk-København, hvoraf det ene kun benyttes af et begrænset antal passagerer. Samtlige passagerer vil uden problemer kunne rummes i det nye tog.

For at forbedre hjemrejsemuligheden for pendlere i eftermiddagsmyldretiden til Kalundborg lader DSB fra sommerkøreplanen toget kl. 19.03 fortsætte til Kalundborg. Der er dermed timedrift til Kalundborg frem til kl. 20.03.

Alt i alt vil der kun blive tale om marginale ændringer på Nordvestbanen til sommerkøreplanen 1992.

Jeg vil i øvrigt henlede opmærksomheden på, at strækningen Holbæk-Kalundborg er meget tyndt belagt i aftentimerne. Gennemsnitsbelægningen er således 30-40 passagerer.

Supplerende svar på skriftligt besvaret spørgsmål:

Ad spm. nr. 748
(1990-91, 2. samling)

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Fra indenrigsministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Kim Behnke (FP) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende, forhandlingerne sp. 7933, var sålydende:

Til indenrigsministeren (17/7 91) af:

Kim Behnke (FP):

»Vil ministeren anmode statsadvokaten om at rejse tiltale mod Storstrøms Amt for overtrædelse af licitationsloven i forbindelse med den netop gennemførte fuplicitation om nyt edb-udstyr til amtets sygehusvæsen?«

Supplerende svar (24/1 92):

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

I fortsættelse af den foreløbige besvarelse af 26. juli 1991 skal jeg herved meddele, at jeg nu har undersøgt sagen om Storstrøms Amtsråds beslutning om indkøb af et edb-baseret sygehusinformationssystem hos Kommunedata I/S.

Sagen har været forelagt Industriministeriet, Industri- og Handelsstyrelsen, der ikke har fundet grundlag for at antage, at amtskommunen ved det omhandlede indkøb har handlet i strid med EF-lovgivningen. På denne baggrund foretager jeg ikke videre i sagen.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 207:

Forslag til lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte. (Stipendium til forskeruddannelse).

Af undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsat 23/1 92).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Frank Jensen (S):

Det er ikke så flyvsk en sag, vi behandler her, den er mere konkret, det er nemlig en forskeruddannelsesreform.

Jeg vil gerne sige indledningsvis, at jeg synes, det er brandærgerligt, at der, allerede inden reformen begynder at tage form, og i hvert tilfælde inden der er blevet fremsat et lovforslag her i Tinget, er fremsat en meget alvorlig